Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 7 OCAK 1979

300 KURUŞ

Sinop'tan kaçırılan balıkçılar:

"Ruslar, bize yeraltı kaynaklarımızı ve askeri tesislerimizi sordular"

Şenol Konukçu

YORUM
Karadeniz Rusya'nın gölü mü?

"Karadeniz'de avlanmak artık mesele haline geldi. Rus hücumbotlarının ne zaman gelecekleri ve bizi götürecekleri belli değil." Böyle diyor, Karadenizli balıkçılarımız. Karadeniz son yıllarda Rusların yüzlerce korsanlık faaliyetine tanık olmuş.

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

- Son yıllarda kaçırılan yüzlerce balıkçımız hakkında hükümet hiçbir girişimde bulunmadı
- Sinoplu balıkçılar: "Hücumbottan ateş açıp motorumuzda yangın çıkardılar"
- "Tuttuğumuz balıklara ve ağlarımıza el koydular"
- "Rus limanlarında günlerce motordan dışarı çıkamadık"

Fotoğraflı geniş haber 5. Sayfada

Karadeniz sahillerinde çetin ve zor şartlarda çalışırken, Ruslar tarafından yakalanan balıkçılarımıza Türkiye hakkında çeşitli sorular soruluyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Karakış Doğu'da

- Sürekli kar yağışı Ankara'da ulaşımı aksattı
- Tunceli-Pülümür yoluna yine çığ düştü
- Birçok karayolu kapandı

HABER MERKEZİ

Ankara'da birkaç gündür devam eden kar yağışı ve soğuk şehir içinde ulaşımı aksattı. Yurttaşlar evlerinden işlerine giderken büyük güçlüklerle karşılaşıyorlar.

Kar yağışından sonra yolların buzlanması üzerine, birçok araç yolda kaldı. Bu yüzden şehirde trafik büyük ölçüde aksadı. Öte yandan şehir içinde çalışan taksilerin de aşırı ücretler aldıkları görüldü.

Kar dolayısıyla Çankaya ve çevresinde bazı telefon hatlarında arızalar meydana geldiği, gene birçok semtlerde de boruların donması ya da patlaması nedeniyle suların kesildiği öğrenildi.

Doğu Anadolu Bölgesinde dün sabaha karşı başlayan ve aralıksız ola-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Demiryolu işçileri zor şartlar altında çalışarak yolları ulaşıma açık tutmaya çabalıyorlar.

Guadeloupe Zirvesi tamamlandı

Batılı liderler İngiltere'nin Çin'e uçak satmasını onayladı

HABER MERKEZİ

ABD, Fransa, Batı Almanya ve İngiltere'nin devlet ve hükümet başkanlarının Karaipler'deki Guadeloupe Adasında Cuma günü başladıkları zirve toplantıları sona erdi.

4 Batılı önde gelen liderin görüşmelerinde birçok dünya sorunun yanısıra Türkiye'ye yapılacak ekonomik yardım meselesi de ele alındı.

Öğrenildiğine göre zirvenin ilk günü SALT görüşmelerinin durumu, Çin-ABD ilişkileri ve İran'daki durum en çok üzerinde durulan konular oldu.

Altı buçuk saat süren ilk günkü toplantıda İngiltere'nin Çin Halk Cumhu-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

MHP Bingöl İl Başkanı Sıkıyönetimce gözaltına alındı

BİNGÖL (THA)

MHP Bingöl İl Başkanı Hilmi Elçi Valiye hakaret ettiği gerekçesiyle Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alındı.

Bingöl Valisi Burhanettin Ergun tarafından verilen bilgiye göre, MHP İl Başkanı Hilmi Elçi Vilayetçe sürdürülen konut tanzim satışı mutemetliğinin kendisine verilmesi için Valiliğe başvurdu. Vali Burhanettin Ergun ile bir süre görüşen MHP İl Baskanı Hilmi

Devamı sa.8, sü.5'de)

SAMSUN'DA FAŞİST SALDIRGANIN AÇTIĞI ATEŞ SONUCU BİR KİŞİ ÖLDÜ

HABER MERKEZİ

Samsun'unun Vezirköprü İlçesinde meydana gelen olayda bir kişi öldü iki kişi de yaralandı. Vezirköprü Kaymakamı Hüseyin Boran'ın verdiği

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

ŞAH KAÇACAĞINI RESMEN AÇIKLADI

Haberi 3. Sayfamızda

K.Maraş TİKP İl Başkanı Haydar Güngör:

DEMİREL ELİNİ MHP'DEN ÇEKMELİDİR

- AP. bu tutumuyla MHP'nin kanlı tertiplerine zemin hazırlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Halk Tiyatrosu salonunda bir konferans veren TİKP Maraş İl Örgütü Başkanı Avukat Haydar Güngör, MHP'nin K. Maraş katliamından önceki kışkırtma ve tertiplerini anlattı. MHP'nin tertiplediği Maraş katliamını yaşadığı ve tanık olduğu olaylarla anlatan Güngör, "Demirel elini MHP'den çekmelidir" dedi.

MHP'nin 1976 yılında Pazarcık'ta Alevi-Sunni çatışması çıkardığını ancak köylüleri yanına çekemediğini söyleyen Güngör şöyle devam etti:

CHP İlçe Başkanı ve Alevi aşiret reisi Memiş Özdal'a paket bomba gönderdiler. Malatya olaylarının aynısını yaratmaya çalıştılar. Memiş Özdal bombayı almadı ve bomba postanede patladı. Yürükselim Mahallesinde bir kahveye yaylım ateşi açtılar ve Alevi dedesi Sabri Özkan'ı öldürdüler. Ancak halk kışkırtmaya gelmedi. ETKO

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

BAŞYAZI
Adalet Partisi

Doğu Perinçek

Başta Sahte TKP olmak üzere, bütün revizyonistler, AP'yi MHP ile aynı kefeye koyuyorlar. Onlara göre, AP de MHP gibi "faşisttir" ve her ikisi de aynı derecede düşmandır.

Brejnev'in beşinci kolunun, "Bizim Radyosu", 1 Ocak günü yaptığı yayında özetle şöyle diyor:

"AP ve MHP gibi faşist partiler orduyu kışkırtıyorlar ve ordunun idareye el koyması için çaba gösteriyorlar."

Revizyonistlerin politikası, AP ile MHP'yi birbirine yapıştırmak ve özellikle AP ile CHP'nin arasını açmaktır.

Adalet Partisini MHP ile aynı saymak, en başta gerçekle çelişiyor.

Bugün, Türkiye'de yaşayan herkes, AP ile MHP'nin aynı şey olmadığını görür. MHP, halka karşı azgın terör ve cinayetleri örgütleyen partidir ve hedefi askeri bir darbedir.

AP ise, büyük burjuvazi ve toprak ağalarının partisi olmakla beraber, hakim sınıfların geniş kesimlerine dayanmaktadır. Ayrıca kitleler içinde de geniş güçleri etkilemektedir. Bu nitelikleriyle AP, azgın terörün partisi değildir. Bunu tespit etmek için cinayetleri düzenleyen ve gerçekleştirenlerin kimliklerini incelemek bile yeterlidir. Demirel'in askeri bir darbe peşinde olmadığı da açıktır.

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

KIPRIYANU'YA GÜVENMEDİKLERİNİ SÖYLEYEN

Klerides: Rum toplumu, görüşme masasına oturmalı

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs'ın Rum bölümündeki Demokratik Birlik Partisi Genel Başkanı Klerides, Rum toplumu lideri Kipriyanu'yu şiddetli bir şekilde eleştirdi. Klerides eleştirisinde Kipriyanu'nun Devlet Başkanı olarak verdiği güvencelere artık inanmadığını söyledi.

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Petrol kaynaklarımızı inceleyen Ruslara hâlâ bilgi veriliyor

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit'in, daha sonra da Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'in Moskova'da yaptıkları temaslardan varılan anlaşma uyarınca, Ankara'ya gelen Rus Heyeti Petrol kaynaklarımızı, incelemeye devam ediyor

21 Aralıkta Ankara'ya gelen Rus heyeti 15 gündür Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığındaki uzmanlarla birlikte değerlendirme çalışmalarını sürdürü-

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Tren kazasında ölenlerin kimlikleri belirlendi

- DYF-İş Genel Başkanı, tren kazalarına karşı etkin tedbir alınmasını istedi
- Kaza nedeniyle ulaşıma kapanan Ankara-İstanbul demiryolu açıldı
- Ankara hastanelerindeki yaralıların çoğunun durumu iyiye gidiyor

HABER MERKEZİ

Ankara Polatlı arasında Esenkent istasyonunda meydana gelen tren kazası ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü ve ölenlerin kimliklerinin tesbit edilmesine çalışıldığı

(Devamı Sa.7, Sü. 8'de)

Sovyet silahlarıyla donatılmış Vietnam birlikleri saldırılarını yoğunlaştırdı. Kamboçya halkı ülkesini düşmana kolay kolay terk eder mi?

Vietnam'ın Kamboçya'yı istilası sürüyor

KAMBOÇYA BİRLİKLERİ 8 CEPHEDE DİRENİYOR

Kamboçya ile ilgili diğer haberlerimiz 3. Sayfada

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Vietnam ordusunun Kamboçya'yı istila hareketi sürerken Kamboçya kuvvetlerinin 8 cephede birden istilacılara karşı direndiği bildiriliyor.

Dün Pnom Pen radyosunun yayınladığı bildiriye göre istilacı Vietnam birlikleri Kamboçya'ya hem güney hem de kuzey doğu sınırından girmeye devam ediyor. Vietnam birliklerinin Kamboçya'yı zor duruma düşürmek için başkent Pnom

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Aydınlık meclisi

Zevahiri kurtarmak için

İki gün önce ÜGD Başkanlığı basına açıklama yaptı. Sıkıyönetime yardımcı olmak için merkez dışında bütün ÜGD şubelerini kapatıyorlarmış.

Bu nasıl sıkıyönetime yardımdır, hiç mi hiç anlamadık.

Sıkıyönetim nasıl olsa bütün ÜGD şubelerini kapatacak diye düşünüp de, zahmet etmesin diye mi kendiliklerinden kapatıp yardımcı oluyorlar?

Açıklamalarına bakarsanız hiç de öyle değil. Provokasyona gelmemek için kapatıyorlarmış.

Aynı günlerde sıkıyönetim, Kocaeli ÜGD Başkanını tutukladı. Çeşitli olaylara karıştığı için. Öyleyse ÜGD'ye provokasyon düzenleyen bu derneklerin başkanları mıymış? Bir örgütün başı provokasyon düzenliyor ise peki nasıl olur da provokasyona gelmemekten bahsedebilir?

Hem Türkeş ülkücüler için devlet güvenlik kuvvetlerinin yardımcısıdır dememiş miydi? Tam sıkıyönetim kurulmuş derneğini ne diye kapatıyor, yardım etse ya...

Sevgili okuyucular ÜGD'nin açıklaması, üzerinde boş yere mantık yürüterek kafanızı yormayın. Mesele gayet açıktır.

ÜGD Başkanlığının şubelerini kapattığını açıklamasının üç sebebi vardır. Birincisi:

Sıkıyönetimin ÜGD'leri kapatma ihtimali vardır. Zaten herkes nasıl olup da kapatılmadığına hâlâ şaşmaktadır. Savcıların elinde yakalanan ülkücülerin önemli itirafları mevcuttur. Ve ÜGD binalarının bulunduğu mahalleliye derdiniz nedir diye sorsanız, "ÜGD açıldı açılalı, huzur kalmadı" diyeceklerdir. Yani halk da Hükümetten faşist derneklerin kapatılmasını istemektedir. Onun için sıkıyönetimin kendine doğru da yönelebileceğini gören MHP, sıkıyönetimin bizzat kapatması yerine, derneklerinin kendiliğinden kapatılmış görünmesini yeğlemiştir.

İkincisi MHP ve yan örgütleri yeni yeni olaylar tezgahlamak peşindedirler. Ta ki Hükümet düşürülünceye kadar. Şüpheli şahıslar evleri dolaşmakta, anket adı altında soruşturma yapmaktadır. Halktan zorla para toplamaya devam etmektedirler. Yani faaliyet sürmektedir. Böylece ÜGD'lerin kapatılmış görünmesi, akıllarınca faaliyetlerinden dolayı derneğin sorumlu tutulmasını önleyecektir. Yakalanan bir üyeleri için daha rahat bizimle ilgisi yoktur, zaten nasıl olabilir ki, derneklerimiz kapalıdır diyebileceklerdir.

Üçüncüsü BU DERNEKLER KAPALI DEĞİL AÇIKTIR. Daha önce de MHP provokasyona gelmemek için şubelerini kapattıklarını açıklamıştı da, Kocamustafapaşa'daki binalarından battaniyeye sarılmış ölülerin çıkarıldığını çevreden halk görüp emniyete bildirmişti. Hatırlayacaksınız çok eski değil, hapishaneden 13 MHP'li kaçtıktan sonra. Kapalı olduğunu söyledikleri sırada Beşiktaş'ta "Kontrgerilla'dan MHP'den hesap sorulsun" afişini asan devrimcilere binalarından ateş açıp, Mithat Kandemir adlı devrimciyi katletmişlerdi.

Sanki derneklerimizi kapattık dediler mi eski cinayetleri halk unutacak mıdır? Sanki dava dosyaları, onlarca itiraf, şahitlerin ifadeleri rafa mı kaldırılacaktır?

Bazıları da sanki bu kapatmaya inanacak, sıkıyönetime şirin görünmek için bir daha faaliyet göstermeyeceklerini mi düşünecektir?

Bir kere ÜGD'ler MHP'nin yan örgütüdür ve bizzat MHP'nin başı Başbuğ 1979'un felaket yılı olacağını yeni yeni olaylar çıkarılacağını ilan etmiştir.

Bırakalım ÜGD'nin kapatılmasını MHP kendi kendini kapatsa ne olur? MHP Genel Başkanı Türkeş daha 44'ten şaibelidir. Ordu içinde gizli çalışmasını 60 yılında Milli Birlik Komitesi içinde dahi yürütmüştür. Bunca insanın canına kıyan MHP'nin kendiliğinden geri çekilmesi faşist davadan vazgeçmesini düşünmek safdillik olur.

MHP ve onun yan örgütleri yalnız ÜGD değil, Büyük Ülkü Derneği, Ülkü-Bir, Pol-Bir vesairenin tümü kapatılmalı ama bütün katillerin kaçmasına imkan tanımadan kapatılmalı, ordudaki, devlet dairelerindeki faşist yuvaların her birinin üzerine gidilmeli, ülkeyi faşizm heveslilerinden temizlemelidir. Türkiye'de huzur sağlamanın yolu budur.

FİKİR MEYDANI

1.Ulusal Demiryolu Kongresi toplanırken (2)

Teodoros Maçi
İnşaat Mühendisi

Bugünkü ulaşım siyasetinin hangi aşamalardan geçtiğine kısaca bakmakta yarar var.

Cumhuriyet dönemine gelinceye kadar, demiryolu inşası ve işletmesi, İngiliz ve Fransız emperyalistleri için önemli bir sömürü kaynağı durumundaydı. 1923 yılında, devletin işlettiği demiryolu hattı uzunluğunun 1738 kilometre olmasına karşılık, emperyalist işletmelerin elindeki demiryolu hattı uzunluğu 1979 kilometre idi. Cumhuriyetin ilanından sonra, emperyalist şirketlerin elindeki hatların satın alınmasıyla, devletin elindeki demiryolu ağının uzunluğu 3717 kilometreyi bulmuştur. Bu miktar, bugün 8343 kilometreye ulaşmış olan demiryolu ağının yüzde 44'üne yakındır.

1923-1951 yılları arasında, demiryolu ağırlıklı ulaşım siyaseti hakimdi. Hatta bu üstünlüğün, demiryolu ulaşımının diğer ulaştırma kesimlerine göre tekelci bir duruma gelmesine yol açtığını söyleyebiliriz. Bu dönemde, 3647 kilometrelik demiryolu inşa edildi. Bu, mevcut ağın yüzde 43'ü civarındadır.

Bugünkü şebekenin yüzde 13'ü de, 1951-1978 arasındaki 27 yılda inşa edildi. (979 km). Kısacası, 1923-1951 döneminde, yılda ortalama 133 kilometre yeni demiryolu inşa edilirken, 1951-78 döneminde, yılda 36 kilometre yeni demiryolu inşa edilmiştir. Bu gelişme, 1951 yılından sonra demiryolu ulaşımının adeta terkedildiğini göstermektedir. Demokrat Parti döneminde, özellikle ABD emperyalizminin ülkeye akan sermaye ve teknolojisinin dayatmasıyla, karayolları inşasına girişilmiş ve ulaşımda karayolunu esas alan siyasetler uygulamaya konmuştur. Bu gelişmeyle birlikte, karayollarının payı yolcu taşımasında 1950'de yüzde 49'dan, günümüzde yüzde 95'e, yük taşımasında ise 1950'de yüzde 19'dan, günümüzde yüzde 65'e yükselmiştir.

Ortaya çıkan sonuç şudur: Ulusal ekonomiye önem verilen dönemlerin ulaşım aracı esas olarak demiryolu, emperyalizme bağımlı ekonomi döneminin ulaşım aracı ise karayoludur. Emperyalizm ile ulaşım sistemi arasında böyle bir paralellik vardır.

BEŞ YILLIK PLANLARDA ULAŞIM SEKTÖRÜ

Planlı kalkınma dönemi denilen Beş Yıllık Plan dönemlerinde de ulaşım sektöründe sağlıklı bir planlama söz konusu değildir. Yapılan planlamalar, ulusal kaynakların tüketiminin, israfın hedefleriyle doludur.

İlk üç beş yıllık kalkınma planlarında, ulaştırma alt kesimleri içinde yatırımların dağılım durumu tablo 1'de gösterilmiştir.

Bu tabloda da görüldüğü gibi, karayoluna verilen önem daima ağırlıkta olmuştur. Ayrıca, yatırım sonuçları da daima karayolu yatırımlarının hedefleri aştığını, demiryolu yatırımlarının ise hedeflerin gerisinde kaldığını göstermektedir.

Bu paylaştırmanın sonucu olarak, ulaştırma sektöründe ortaya çıkacak yıllık ham petrol ihtiyaçlarının da şöyle olacağı tahmin edilmektedir:

1982'de, 42 milyon ton
1987'de, 85 " "
1995'te, 245 " "

Halbuki hedefler, yüzde 35 karayolu, yüzde 65 demiryolu şeklinde alınmış olsa, ulaştırma sektörünün yıllık ham petrol ihtiyacı şöyle olacaktı:

1982'de, 20 milyon ton
1987'de, 30 " "
1995'te, 80 " "

Bu degerler, ulaşım sistemi seçiminin ülke ekonomisini ne derece yakından etkilediğini göstermektedir.

SONUÇ:

Karayollarının, kıt kaynakları tüketen ve özellikle enerjide israfı artıran yapısına karşılık, dış ödemeler dengesine olumlu yönde etki yapan, büyük ölçüde ulusal kaynaklara ve ekonomiye dayalı ulaşım modeli olan demiryoluna yönelmek gerekmektedir.

Demiryolu sistemi ulusal kaynaklara dayalı bir ulaşım siyasetinin ana ögesidir. Bu sistemin ağırlıkta olması kaydıyla, diğer ulaşım kesimleriyle uygun bir oranda teşkil edilen ulaşım sistemi, ülke ekonomisine olumlu katkılarda bulunabilir ve dışa bağımlılığı kendi alanında önemli ölçüde yok edebilir.

Emperyalizmle işbirliği ve denge siyasetleri, bu alanda olumlu gelişmeler sağlayamaz. Bağımsızlığı savunanlar, bu alanda da adım atmak zorundadırlar.

1. Demiryolu Kongresi, bağımsızlıkçı güçlerin kongresi olacaktır. İşbirlikçi güçlerin ise, Demiryolu Kongresinin toplanmasından yana olmayacağını söylemek için kahin olmaya gerek yoktur. Otomotiv sanayicilerinin, Demiryolu Kongresine iyimser bir gözle bakmaları pek olanak dahilinde değildir.

BİTTİ

TABLO -1-

	Demiryolu %	Karayolu%
1. Beş Yıllık Kalkınma Planı	30	61
2. Beş Yıllık Kalkınma Planı	18	73
3. Beş Yıllık Kalkınma Planı	22	52

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

İlahi beyefendi!

Meslektaşlar takılıyorlar:

"Hadi iyisin, iyisin. Süleyman bey'e tarihi laflarından birini daha söylettin. . ."

Kastettikleri tarihi laf da şu:

"Bana sağcılar ve milliyetçiler de cinayet işliyor dedirtemezsiniz! . "

Hani TV'de ve gazetelerimizde büyük yankılar uyandıran 7 parçalı cümle!

Üzerine yorumlar döktürülen, karikatürler çizilen Isparta usulü bir mantık ürünü!

Halbuki biz, bu lâfı illa da söyletmek için sormamıştık o soruyu.

Sorumuzun böylesine dahiyane yanıtlanacağını da ummamıştık.

Ama Süleyman bey bu. Belli mi olur nerede ne söyleyeceği?

Kaldı ki biz bu soruyu sormadan önce usturuplu bir giriş taksimi yapmış ve şöyle demiştik:

"Şimdi soracağımız soru başkalarını suçlamanızı amaçlamıyor. Ne var ki Maraş'taki ve diğer olaylardaki eli-kanlı kim olursa olsun. . ."

Zat-ı âlileri kendilerine tevcih ettiğimiz sorunun tam burasında –nedense– birdenbire sinirlenmişler ve tarihi cümlelerini sarfetmişlerdi:

"Bana sağcılar ve milliyetçiler de cinayet işliyor dedirtemezsiniz!. ."

Hoppala. Size bunu dedirtmek isteyen kim?

İlahi Süleyman beyefendi. İyi ki demediniz yani!

Gözünüzün birindeki perdenin kalktığını, olaylara tek gözle bakma huyunuzu bıraktığınızı sanacaktık biz de!

Yazık ki yanılmışız.

OKURLARA YANITLAR:

Hatay-Samandağ Halk Derneğinden 12 arkadaşı adına yazan Nevzat Yılmaz. . .

Hoşbulduk çocuklar! Sizin ve Türkiyemdeki tüm gençliğin sorunlarıyla ilgilenmek boynumuzun borcudur bizim. Benimle mektuplaşmak istemenizden memnunluk duyarım. "Halkın Sesi" köşesiyle ilgili dilek ve şikayetlerinizi ilgili arkadaşlara ilettim. Müsterih olun. Bildiğiniz gibi "Halkın Sesi" 45 milyon halkın gazetesidir. Sizin gönderdiğiniz mektupların neşrindeki gecikme, mektupların çokluğundan ve sıraya konularak yayınlanmasından olabilir. Yazmaya devam ediniz. Gözlerinizden öperim.

Bursa'dan yazan imzasını çözemediğim İmam-Hatip'li genç. . .

Okunaklı ismini yaz bana. Tebrik mektubuna teşekkürler.

Trabzon'dan Ö.Faruk Çalışır ve Emre Karginer. . .

Mektubunuzda; "Önce sizi bu dönemde Aydınlık'ta yazdığınız için kutlamak istiyoruz. Çünkü bu gerçekten cesur bir karar" diyorsunuz. Belli ki beni benden çok düşünüyorsunuz. Sağolunuz.

Adana-Ceyhan'dan Aydın Karataş. . .

Aydınlık'ın ikinci sayfasına –sizin dediğiniz gibi– büyük bir canlılık getirebildiysem ne mutlu bana. Selamlar.

Fırsat buldukça ve sırası geldikçe okur mektuplarını cevaplayacağız.

Şimdilik bu kadar.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

MİSKET, ŞAHİNTEPE, ŞİRİNTEPE MAHALLELERİ HALKI:

"Kanalizasyon yok, elektrikler yanmıyor, çocuklarımız dükkan olarak yapılmış binada ders görüyorlar"

RÖPORTAJ: ALİ HAYDAR NERGİS

İlkokulun tuvaletinden sızan lağım suları. Çocuklar bütün gün çevresinde oynuyorlar.

Ankara Tuzluçayır Nato Yolu Şirintepe Mahallesinin muhtarı, yolun kenarındaki evi gösteriyor,

"Şimdi bu lağım suları akarak yola iniyor. Yol kenarında gölleniyor. Çocuklar oynuyor bu pis suların içinde. Beş metre ilerisi ilkokuldur. Okul da ne okul. Resmini çek istersen. Adamın biri yanyana iki dükkan yapmış. Kiraya vermek için. Milli Eğitim'den gelmişler. Kiralamışlar dükkanları. Duvarına da Şirintepe İlkokulu tabelası asmışlar. Manzara tamam, olmuş sana Türkiye Cumhuriyeti'nin ilkokulu. Sabahtan akşama kadar üç devre halinde 300 çocuk okuyor bu okulda. Tenefüslerde dışarı çıkan çocuklar gelip buralarda oynuyorlar. Öğretmenleri azarlıyor, 'lağım sularına yaklaşmayın' diyor ama. Çocuk çocuktur işte.

"Şimdi havalar daha serin. Bir iki hafta sonra kokudan durulmaz. Ondan sonra gelsin kolera, gelsin bulaşıcı hastalık. Gazetelerden, radyolardan haber çıkar ondan sonra. Efendim gecekondularda yaşayan insanlar temizliğe dikkat etmiyor. Efendim pislik içinde yaşıyorlar. De şimdi ne yapsın mahalle halkı? 1970 senesinden beri Belediyeye belki 70 tane dilekçe verdik. Bize kanalizasyon yaptırın diye. En son Ali Dinçer'e başvurduk. 'Size sadece kanalizasyona döşenecek boru verebilirim. Çukuru kendiniz kazın' diyor. Şimdi biz nasıl kazalım kanalizasyon çukurlarını? Kocaman üç mahalle. Millet ekmek parasını zor kazanıyor. Kanalizasyonların kazılması iki ay, üç ay sürer. Bu zaman içinde bu kadar insan ne kazanır, neyle geçinir? Ali Dinçer'e "hiç olmazsa bize dozer ver, makina ver" dedik. Onu da kabul etmedi. İşte halimiz bu..."

Mahalle halkından yaşlı bir ihtiyar konuşuyor:

"Sularımızın üst üste iki-üç gün akmadığı oluyor. Telefon ediyoruz. Belediyeye başvuruyoruz. İlgilenen yok. Mahallemizde güya elektrik var. İki de bir kesiliyor, günlerce yanmıyor. Yandığı zaman da yanıyor mu, yanmıyor mu seçemezsin. Bazı zamanlar, elektrikler yanarken gaz lambası yakmak zorunda kalıyoruz."

Araya mahalleden başka biri giriyor.

"Sağlık ocağı ile PTT binamız da yok. Sağlık Bakanlığına başvurduk. Ancak haftada bir gün doktor verebiliriz dediler. O da gerçekleşmedi. Mahalleye doktorun, moktorun uğradığı yok. Geceleri bir hastamız olsa ne bakacak doktor, ne hastaneye götürecek araba, ne de haber verecek telefon bulabiliyoruz. Bir mektubumuz olsa, postaya vermek için ta şehire inmek zorunda kalıyoruz."

Şahintepe İlkokulu Müdürü Sadık Aykaç anlatıyor:

"Ben bu mahalleye öğretmen olarak üç yıl önce atandım. O zaman 450 öğrenci vardı. Bugün ise bu miktar 1100'e yükseldi. Çevredeki çok uzaklardaki okullara gidiyorlar. Saysan bu üç mahalleden binden fazla ortaokul çağında öğrenci çıkar. Fakat ortaokul olmadığı için Tuzluçayır'a, Türkoğlu Ortaokuluna gidiyorlar. Çevredeki ortaokulların çoğu mevcut fazlalığından bu öğrencileri okula kabul etmiyor. Çocukların birçoğu bu yüzden ortaokula gidemiyor."

GAZİANTEP

İslahiye Belediyesi altı işçiyi işten attı

Bundan bir süre önce işe giren Mustafa Cömert İbrahim Şiriner, Hamza Cömert, Ahmet Kekoç ve iki işçi daha, sigortalanmak istedikleri için Belediye tarafından gerekçe gösterilmeksizin işten atıldı. En ağır işlerde çalışan işçiler, 110 liraya çalışıyorlardı. İşverenin tutumu işçiler arasında tepkiyle karşılandı.

Kazma kürek bölümünde işçi atan belediye, elektrik bölümüne fazladan işçi almaktadır.

Muharrem Çelik

ARDEŞEN
RİZE

Ne sendika, ne sosyal güvence, işimiz patronun keyfine bağlı

Bizler Ardeşen Rap Tuğla Fabrikasında çalışan 80 işçiyiz. Ekim ve Kasım aylarının ücretlerini alamadık. Fabrika sahibi Ahmet Avcı çeşitli bahanelerle "paranızı vereceğim" diye oyaladı. Tüm işçileri 1 Aralıkta fabrikadan attı.

Sendikamız ve hiç bir sosyal güvencemiz yok. Fabrika sahibi bizi istediği zaman fabrikadan atıp, istediği zaman alabiliyor.

Bizim tek geçim kaynağımız fabrikadan aldığımız paradır. İki ay elimize tek kuruş para geçmedi.

Bundan bir ay önce fabrikada çalışan arkadaşımız Remzi Çiçek, fabrikaya giderken trafik kazasında hayatını kaybetti.

16 aylık işçi olan arkadaşımız, sigortalı olduğu halde, sigorta kayıtlarında ismi yoktur. Fabrika sahibi, "bu işçinin fabrikamla hiç bir ilgisi yoktur" deyip sahip çıkmadı.

Ardeşen Rap Tuğla Fabrikası İşçileri

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Dünyada başarıya ulaşan ilk ulusal kurtuluş savaşının önderi. 2) İspanya'nın Bask bölgesinde milliyetçi gizli bir örgüt - Masonların toplantı yeri - Kalın şayaktan yapılmış üstlük. 3) Gövdesi kısa, başı çok geniş küçük çivi - Gizli görevli, casus. 4) Büyük halk ayaklanmalarının devam ettiği bir Asya ülkesi - Yaptığı işi maddi karşılık için değilde severek yapan. 5) Kimyada nikelin simgesi - Bir renk - Başkalarının bilmesinde sakınca görülen bir gerçeği açıklama. 6) Herhangi bir kurulun aralıksız yaptığı toplantı, celse. 7) Bir tiyatro yapıtını sahneye koyma. 8) Ülkemizde çok kullanılan ilkel bir toprak sürme aracı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Uzun yumuşak tüylü postu olan yapağısı değerli bir koyun cinsi. 2) Güneşe en yakın gezegen, Merkür. 3) İşlek yolların uzağında kalan - ABD kısaltmasının Amerikancası. 4) Tersi genel anlamıyla kira (ekonomi kavramı). 5) Yüce, yüksek (eski dil) - Aynı erkeğe varan kadınların birbirine göre adı. 6) Elmasların parıltısını artırmak için altlarına konan ince maden yaprağı - Tersi gümüş ya da işaret. 7) Usta olmayan, çaylak - Tersi çok değil. 8) Bir harfin okunuşu - Tersi odun kesmeye yarar. 9) Tersi verme, ödeme - Tersi iki tarla arasındaki sınır ya da en kısa zaman. 10) Daha çok müzikte kullanılan büyük anlamında Batı kökenli bir sözcük - Kimyada kalayın simgesi. 11) Tersi kara taşıtlarının ortak adı. 12) Tersi at ve eşeklere çakılır - Sosyetenin pek meraklısı olduğu küçük süs köpeği.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2				■					■			
3								■				
4					■							■
5			■			■						
6							■		■	■	■	
7		■		■								
8	■										■	

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	İ	T	İ	R	■	K	A	R	İ	D	E	S
2	S	İ	K	İ	Y	Ö	N	E	T	İ	M	■
3	L	R	A	K	■	Y	A	T	A	L	A	K
4	A	P	T	A	L	■	V	■	L	E	N	A
5	H	A	■	B	U	H	A	R	İ	N	■	R
6	E	N	İ	■	M	■	T	E	K	H	İ	L
7	V	■	T	R	U	M	A	N	■	E	B	U
8	İ	F	A	■	K	Ü	N	K	■	K	A	K

Faşist Somoza diktatörlüğüne karşı gerilla savaşı veren Sandinista gerillaları. Şimdi ülkenin kuzeyindeki dağlık bölgelerde Somoza'nın "Ulusal Muhafızlarına" karşı dövüşüyor.

Nikaragua'da şiddetli çarpışmalar meydana geldi

- Kuzey bölgelerindeki çarpışmalar sırasında sivil halk bombalandı
- Somoza "halk oylaması" önerisini kabul etmeyeceğini tekrarladı

MANAGUA(AA)

Nikaragua'nın kuzey bölgelerinde gerilla kuvvetleri ile Somoza'ya bağlı birlikler arasında şiddetli çarpışmaların meydana geldiği bildirildi. İnsan Hakları Komisyonunun yaptığı bir açıklamada, hava kuvvetlerine bağlı uçakların sivil halkı bombaladığı belirtildi. Bölgedeki durum hakkında bilgi veren diğer kaynaklar ise, çatışmalar sırasında hükümet kuvvetlerinin ağır kayıplar verdiğini bildirdiler. Çarpışmaların geçtiği bölgenin ücra ve dağlık oluşu, gerçek durum hakkında kesin bilgiler alınmasını güçleştiriyor.

Öte yandan Nikaragua İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Jose Esteban Gonzalez, beş hükümet uçağının Estelli kentini bombaladığını ve çok sayıda insanın öldüğünü açıkladı. Açıklamada, Estelli kentinde askerlerin kadınlara tecavüz ettikleri ve halka karşı kötü muamele ettikleri de belirtildi.

MANAGUA'DAKİ OLAYLAR

Nikaragua'nın kuzey bölgelerinden önemli çatışma haberleri gelmeye devam ederken, bazı gerilla grupları başkent Managua'da banka ve mağazalara karşı saldırılara giriştiler. Gerillaların bu eylemleri üzerine Başkentteki Ulusal Muhafız devriye sayısı iki misline çıkartıldı.

SOMOZA'NIN AÇIKLAMASI

Bu arada gazetelere bir demeç veren Somoza eski kararını değiştirmediğini, 1981'e kadar yönetimde kalacağını söyledi. Somoza, Abd'nin desteklediği "Halk oylaması önerisini" kabul etmeyeceğini de bildirdi.

İtalya Dış Ticaret Bakanı, Arnavutluk'a gidecek

- Siyasi düzeyde de görüşmeler yapılması bekleniyor

ROMA (AA-AFP)

***İkinci Dünya Savaşından bu yana ilk defa bir İtalyan Bakanın** Arnavutluk'u resmen ziyaret edeceği açıklandı.*

İtalya Dış Ticaret Bakanı Rinaldo Ossola 7-9 Ocak günlerinde Tiran'da Arnavutluk hükümeti yöneticileri ile görüşmeler yapacak.

Batılı ajanslar, İtalyan heyetinin sadece ekonomik düzeyde değil, aynı zamanda siyasi düzeyde de ilişkilerde bulunmasının beklendiğini belirtiyorlar.

PERU'DA GENEL GREV ÇAĞRISI ÜZERİNE, HÜKÜMET OLAĞANÜSTÜ DURUM İLAN ETTİ

- Çok sayıda sendika ve siyasi parti lideri tutuklandı

LIMA (AA)

Peru'da 9, 10, 11, Ocak günleri için yapılan genel grev çağrısı üzerine, hükümet bütün ülkede olağanüstü durum ilan etti. Hayat pahalılığını protesto amacıyla genel grev çağrısı yapan 20 sendika ve 8 siyasi parti liderlerinden 100 kişi, geniş çaplı polis operasyonları sonucu tutuklandılar.

Hükümet, genel grevin siyasi amaç taşıdığını ve istikrarı bozacağını öne sürdü.

Peru hükümeti bir açıklama yaparak, olağanüstü durum nedeniyle bütün kişisel hak ve özgürlüklerin askıya alındığını bildirdi. Ayrıca genel grevi destekleyen dergilerin yayınlanması da yasaklandı.

Her ne pahasına olursa olsun genel grevi engellemek amacında olan hükümet, tutuklananların ne zaman serbest bırakılabilecekleri konusunda hiç bir açıklama yapmadı.

Bu arada çok sayıda sendika liderinin gizli olarak genel grev çalışmalarını sürdürdükleri öğrenildi.

Yapılacak genel grev, hayat pahalılığının artması ve özellikle de yakacak fiyatlarına yüzde 23 oranında zam yapılması üzerine kararlaştırılmıştı.

İran halkı, ülkesinde Şah'ı istemiyor. Halk, meydanlarda onun heykellerini kırıyor, resimlerini yakıyor.

Şah kaçacağını resmen açıkladı

- İran'da milyonlarca halk bugün yine genel grevde
- Kum kentinde, on binlerce İranlı Şah'ın katliamlarını lanetledi

TAHRAN (AJANSLAR)

Şah "dinlenmek üzere" İran'dan ayrılacağını açıkladı. Şah İran'da bulunmayacağı süre içinde görevini Naipler Konseyine bıraktı. Şah sivil hükümetin kuruluşunu onayladıktan sonra İran radyosunda yaptığı konuşmada "Çok yorgun olduğunu" ve "dinlenmek" istediğini söyledi. Ancak gideceği yeri ve "kalma süresini" belirtmedi.

Böylece Şah, ilk defa resmen dinlenmek bahanesiyle, ülkeden kaçmaya hazırlandığını itiraf etmiş oldu.

Şapur Bahtiyar Şah tarafından da onaylanan Bakanlar Kurulu listesinde içişleri Bakanlığını kendisinin üstleneceğini, Savunma Bakanlığına General Feridun Cem'in, Adalet Bakanlığına Yahya Sadık Veziri'nin, Dışişleri Bakanlığına Ahmet Mir Ferdereski'nin getirildiğini açıkladı. Başbakan yardımcılığı ve Devlet Bakanlığı görevini de Muhammed Musiri Yazdi yürütecek.

Bakanlar Kurulu listesi bugün parlamentoya sunuluyor.

GENEL GREV

Iran'da son bir kaç günde ölenlerin anısına, milyonlarca halk bugün genel greve gidiyor. Ulusal Cephe liderleri tarafından yapılan genel grev ve yas çağrısı nedeniyle, silahlı kuvvetlerin ülkenin çeşitli kentlerinde çok geniş tertibat aldıkları bildiriliyor.

KUM KENTİNDE BİNLERCE İNSAN ŞAH'I LANETLEDİ

Bu arada, Şah aleyhtarı gösterilerin, bir çok şehirde sürmekte olduğu bildirildi. Dini liderlerin yerleşme merkezi olan Kum kentinde dün yapılan gösterilere onbinlerce insanın katıldığı bildirildi. Gösterilere doktor ve hemşirelerin öncülük ettiği açıklandı. Bölgedeki kaynaklar, Şah'ın katliamlarını lanetlemek amacını taşıyan gösteriler sırasında, şehirde askerlerin görünmediğini belirtiyorlar.

Öte yandan, petrol işçilerinin sadece iç tüketimi karşılamak üzere, üretime yeniden başlayacakları açıklandı. Bilindiği gibi, muhalefet önderlerinden Homeyni, geçtiğimiz günlerde İran'da grevde bulunan petrol işçilerine bir çağrıda bulunarak, halkın yakıt sıkıntısına düşmemesi için, işçilerin, sadece iç tüketimi karşılamak üzere üretime kısıtlı olarak başlamalarını önermişti.

GÜNEY YEMEN SİLAHLI KUVVETLERİ, KUZEY YEMEN SINIRINI İHLAL ETTİ

CİDDE(THA)

Kuzey Yemen hükümeti, Güney Yemen silahlı kuvvetlerinin, iki ülke arasındaki ortak sınırı havadan ve karadan ihlal ettiklerini açıkladı.

Sana radyosu ayrıca, Güney Yemenli bir grup sabotajcının ülkeye sızdığını, bunlardan yedisinin Kuzey Yemenli askerler tarafından safdışı edildiğini bildirdi.

Londra ve Cidde'de yayınlanan El Şark El Musavat gazetesi de, Kuzey Yemenli bir yetkiliye dayanarak verdiği haberde, Güney Yemen zırhlı birliklerinin sınırda saldırıya geçtiklerini bildirdi. Haberde, aynı saldırı sırasında hava kuvvetlerine bağlı jetlerin de Al Bayda kenti ve çevresini bombaladıkları belirtildi.

KUVEYT "EL KABE" GAZETESİNE GÖRE: 20 Ocakta 4 Arap lideri Şam'da biraraya gelecek

Ürdün Kralı Hüseyin

Irak Devlet Başkanı Hasan El Bekr

Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat

FKÖ Lideri Yaser Arafat

KUVEYT(AA-AFP)

Kuveyt'te yayınlanan "El Kabe" gazetesi, 20 Ocak günü Şam'da dörtlü bir Arap zirve konferansının yapılacağını bildiriyor. Gazeteye göre, konferansa Ürdün kralı Hüseyin, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad, Irak Devlet Başkanı Hasan El Bekr ve Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat katılacak.

Kuveyt gazetesi, zirve toplantısından sonra Suriye Devlet Başkanı Esad, Irak Devlet Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin ve FKÖ lideri Yaser Arafat'ın Moskova'ya gideceklerini ileri sürdü.

Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz aylarda Irak ve Suriye, Sovyetler Birliği'ne karşı açık bir tavır almışlardı. Son olarak Suriye, Rusya'nın, silah ve maddi yardım için "işbirliği ve dostluk" anlaşmasını dayatmasını eleştirmişti.

Irak ile Suriye'nin Sovyetler Birliği'nin önerdiği "Red Cephesi" platformundan ayrı bir temelde bağımsız bir şekilde birlik ilişkilerini geliştirmeleri de Kremlin yönetimini tedirgin etmişti.

Avrupa'da şiddetli kar yağışları yüzünden ulaşım büyük ölçüde aksadı. Resimde, Batı Almanya'da Schleswig ile Flensburg arasındaki otoyol da kar yüzünden yolda kalan arabalar görülüyor.

Avrupa'da karakış hayatı felce uğratıyor

PARİS/FRANKFURT

"Batı Avrupa karakışın saldırısından hâlâ kurtulamadı." Batı basını şiddetli soğukları işte böyle bir manşetle karşıladı. Fransız "Parisien Libere" gazetesi ise şu başlığı kullandı: "Beyaz terör Fransa'yı köşeye sıkıştırdı"

Fransa'nın yanında bütün Avrupa'da, özellikle kuzey bölgelerde kar hayatı tamamen felce uğrattı.

Son üç gün içinde Avrupa'da soğuktan donarak ölenlerin sayısı 26'ya yükseldi.

Bu arada soğuk yüzünden bir çok kentte enerji sıkıntısı başgösterdi. Ulaşımın büyük ölçüde aksadığı Avrupa'da fabrikalar da yarı - tempoda çalışıyor.

Son yapılan meteoroloji tahminlerine göre, önümüzdeki hafta içinde de yeni kar yağışları bekleniyor. Hava sıcaklığının Kuzey Fransa'da —14 dereceye kadar düştüğü bildirildi.

İki haftadır düşen kar ve şiddetlenen soğuklar yüzünden Fransa'nın 4 milyar frank zarar ettiği açıklandı. Yetkililer bu miktarın Fransa'nın bir aylık petrol masrafı olduğunu belirttiler.

Bu arada, Fransa'da Dünya Kayak Şampiyonası devam ediyor.

MOĞOLİSTAN: HALK CUMHURİYETİ Mİ, RUS SÖMÜRGESİ Mİ?

- Moğol halkı geçmişte Rus Çarlarına ve Çin feodallerine karşı mücadele etti
- Moskova bugün Moğolistan'ı Çin'e karşı bir saldırı üssü yaptı
- Moğolistan 1961'de COMECON'a girdi. Ülke ekonomisinin iflası böylece başlamış oldu

ZAFER TOKER

1960'lara kadar Çin ile Moğolistan arasında hiç bir anlaşmazlık yoktu. Ama daha sonraları Moskova'nın kışkırtmaları yüzünden, Moğolistan Halk Cumhuriyeti Çin sınırında olaylar çıkarttı. İşte Sovyetler Birliğinin Çin' üzerine sürmeye kalkıştığı Moğolistan "Halk" Cumhuriyeti!...

Sovyetler Birliği ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında bir ülke var: Moğolistan

Moskova'nın propaganda makinası ne zamandır över durur bu Moğolistan'ı. "Tsedenbal yoldaşın proleter enternasyonalist tutumu"; "Pekin'deki Maocu kliğin kışkırtmalarına karşı sosyalizmi savunan Moğolistan Devrimci Halk Partisi..." vs.

TASS, Pravda, Moskova radyosu gerçekten doğru mu söylüyor?

RUS ÇARLARI VE ÇİN FEODALLERİNE KARŞI MÜCADELE İÇİNDE DOĞAN MOĞOLİSTAN

Göçebe Moğol halkı, tarih boyunca özellikle Han hakim sınıflarının baskılarına karşı mücadele etti. Moğol halkı bu mücadelesinin sonucunda 1911'de Mançu egemenliğini yıktı ve bağımsızlığını kazandı.

Ancak Moğolistan bir yandan Rus Çarlarının bir yandan da Çin feodallerinin baskısı altında kaldı. Bir "Üçlü Anlaşma" zorlayan Rus ve Çin egemenleri Moğolistanı kendi toprakları içine katmak istediler. Ne varki bu durum Moğol halkının mücadelesini durduramadı.

Moğol halkı, Devrimci Halk Partisi önderliğinde ve 1917 Ekim devriminin yarattığı devrimci fırtına ile 1921 yıllarında silahlı mücadelede büyük başarılar elde etti.

Emperyalizme ve feodalizme karşı verilen mücadelede Moğol halkı, 26 Kasım 1924 günü zaferini ilan etti: Moğolistan Halk Cumhuriyeti kurulmuştu. Eski devlet mekanizmasını yıkan Moğol proletaryası Halk Meclisini (KURAL'ı) inşa etti ve ülkenin kalkınması için yeni bir hamle başlattı.

Lenin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği Moğolistan devrimini ve sosyalist inşayı destekledi, karşılıksız yardımlarla enternasyonalist görevini yerine getirdi.

SOSYALİZMDEN REVİZYONİZME, YARDIMDAN İŞGALE...

Stalin'in ölümünden sonra Kremlin'de yönetimi gaspeden revizyonist klik, Sovyetler Birliğinin diğer ülkelerle ilişkilerini tamamen ters yüz etti. Kruşçef ve avanesi Moğolistan'ı siyasi ve iktisadi bakımdan Rusya'ya bağlamak için ellerinden geleni yaptılar. Stratejik bir öneme sahip olan Moğolistan, ilerde Çin Halk Cumhuriyetine karşı bir saldırı üssü olacaktı.

Moskova, 1961 yılında Moğolistan'ı COMECON'a girmeye zorladı. Böylece bu ülkeyi daha kolay sömürecek, sömürüsüne "resmi ve meşru" bir zemin yaratmış olacaktı: "Uluslararası dayanışmada, sosyalist iş bölümü"

1966 yılında ise, Moskova siyasi tahakkümünü daha da pekiştirmek amacıyla, Sovyet-Moğolistan Dostluk ve İşbirliği anlaşmasının süresini uzatmak için baskı yaptı. Bu anlaşma uzatıldıktan bir yıl sonra da tankıyla topuyla Moğolistan'ı işgal etti.

1978 yılının Ocak ayında Çin Halk Cumhuriyeti Sovyetler Birliğinin sınıra yığınak yaptığını açıklamış ve bölgedeki birliklerin geri çekilmesini talep etmişti. Moskova bu uyarıya karşı, "Moğolistan Halk Cumhuriyeti bizden ülkenin savunmasını sağlamamızı istiyor" şeklinde cevap verdi ve böylece Moğolistan'ı işgal altında tuttuğunu itiraf etmiş oldu.

MOĞOLİSTAN EKONOMİSİNİN YAĞMALANMASI

Bir tarım ülkesi olan Moğolistan'da toprakların yüzde 83'ü bozkırlarla kaplıdır. Nufusun yüzde 64'ü de hayvancılıkla uğraşan göçebe halktır.

Moğolistan'ın zengin doğal kaynaklara sahip olması Sovyetler Birliğinin bu ülke üzerindeki emellerini artırmaktadır. Moskova, "İktisadi yardım ve işbirliği" adı altında Moğolistan'ın yeraltı zenginliklerini işletmeye başladı. Bu işletmeden çok, yağmalama şeklinde gerçekleşti. Çünkü Sovyet uzmanlarının çıkardıkları madenlerin büyük bir kısmı yine Rusya'ya gönderiliyordu.

Bu arada, sürekli olarak dostluk ve işbirliği maskesi altında Moğolistan'a binlerce uzman, işçi ve araştırmacı gönderildi. Bunların arasında çok sayıda KGB casusu da bulunuyordu.

1971'den bu yana Sovyetler Birliği Moğolistan'da tam 650 yatırım gerçekleştirdi. Maden işletmelerinden et kombinalarına, koyun yünü tesislerinden iplik fabrikalarına kadar Moğolistan ekonomisinin büyük bir kesimi Moskova'nın denetimi altında.

Sovyetler Birliği ile Moğolistan arasındaki ticari ilişkiler tablosuna baktığımızda, şunu görüyoruz: 1960'dan bu yana, Moğolistan'dan yaptığı ithalat sadece 2,5 kat artarken, aynı dönemde yaptığı ihracaat 5,5 misline çıktı. İşte Moğolistan'ın dış ticaret açığının kaynağı.

Rusya, bu ilişkilerini sağlama bağlamak için diğer COMECON ülkelerine ve Üçüncü Dünya ülkelerine yaptığı manevraları Moğolistan'a da uyguluyor: İhracaat karşılığı borçların geleneksel mallarla ödenmesi. Yani Moğolistan'ın ihracat ürünlerine önceden el koymak.

İstatistikler Moğolistan'ın ihracaatının yüzde 99'unun COMECON ülkeleriyle olduğunu kanıtlıyor. 1978 yılı içinde Moskova, Moğolistan'ın enerji şaltarlerine de tamamen el attı.

PLANLAR...

Rusya, Çin Halk Cumhuriyetine karşı bir saldırıda Moğolistan'ı ileri bir karakol olarak kullanmak amacında. Bu yüzden şimdiden bu üssü iyiden iyiye tahkim ediyorlar. Ancak, Brejnev'in hesaba katmadığı önemli bir nokta var: o da Moğol halkının bağımsızlık ve özgürlük tutkusu.

1,5 milyon nufuslu Moğolistan'da halk tarımsal üretimi artırmak için çalışıyor, çabalıyor. Ama Sovyetler Birliği ülkenin bütün zenginliklerine el koyuyor. Resimde tarımsal üretimi artırmak için eğitim gören Moğol Köylüleri

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çekiç
Vuran biziz

Maden-İş içinde çelişmeler şiddetleniyor

● M.Ertürk kliği, Kocaeli Bölge Başkanı Fehmi Altun'u tasfiye etmek istiyor

● Maden-İş 16. Bölge Başkanı görevden ayrıldı

İSTANBUL (ÖZEL)
Son bir yıl içinde işçi sınıfından büyük darbeler yiyen Maden-İş Sendikası çöküşe gittikçe, sendika içindeki bir avuç sahte TKP yanlısı da, kendilerine karşı olan herkesi tasfiye girişimlerini hızlandırıyorlar. Öte yandan sendikanın çöküşü nedeniyle, Maden-İş yönetimindeki sahte TKP yanlısı çeşitli kliklerin de birbirlerine girdikleri ve aralarındaki çelişkilerin arttığı bildiriliyor.

HANEFİ ÖZTÜRK 16. BÖLGE BAŞKANLIĞINDAN AYRILDI

Maden-İş içindeki sahte TKP'lilerin kendilerinden olmayanları tasfiye girişiminin son örneği Maden-İş 16. Bölgede görüldü.

Öteden beri sahte TKP'ye karşı olduğu bilinen 16. Bölge Başkanı Hanefi Öztürk'ü devirmek için, İGD'li temsilciler Bölgede imza toplama faaliyetine giriştiler. Hanefi Öztürk, İGD'lilerin kampanyası üzerine 29 Aralıka kadar sağlık raporu aldı ve Bölgeden ayrıldı.

Hanefi Öztürk'ün daha sonra Bölgeye hiç uğramadığı ve Maden-İş yönetiminin de 16. Bölge Temsilciliğine kendi adamlarından birini atadığı öğrenildi.

FEHMİ ALTUN'U DA GÖREVDENALMAK İSTİYORLAR

Maden-İş Kocaeli Bölge Temsilcisi Fehmi Altun'un da Maden-İş yönetiminin tasfiye etmek istediği kişilerden biri olduğu bildiriliyor.

Sahte TKP'ye karşı olduğu bilinen Fehmi Altun son olarak, İzmit Rabak Fabrikasındaki direniş nedeniyle Maden-İş yönetimi ile sert bir sürtüşme içine girdi.

Rabak fabrikasında sürdürülen toplusözleşme görüşmeleri sırasında Maden-İş Genel Merkezi, Bölge Temsilcisinin görüşlerini hiçe saydı ve Bölgeye gönderdiği iki sahte TKP'linin raporlarına itibar etti.

Rabak direnişi üzerine Maden-İş yöneticileri, Fehmi Altun'un kendi isteği ile Bölge Temsilciliğinden istifa etmesini ve "sorun yaratmamasını" istiyorlar.

Ancak Fehmi Altun'un bu isteği kabul etmediği ve "Genel Merkez istiyorsa ihraç kararı versin" dediği öğrenildi.

Maden-İş Kocaeli Bölge Temsilciliğinde önümüzdeki günlerde yeni gelişmelerin olabileceği bildiriliyor.

REVİZYONİST KLİKLER DE BİRBİRİNE DÜŞTÜ

MESS grevlerinden sonra hızlanan ve son olarak Silahtar'da meydana gelen gelişmelerle yeni bir aşamaya giren Maden-İş'in çöküşü, yönetimdeki sahte TKP yanlısı çeşitli klikler arası mücadeleyi de şiddetlendirdi.

Son olarak Kemal Daysal - Murat Tokmak ikilisi ile Mehmet Ertürk kliği arasında izlenen politika yüzünden şiddetli bir anlaşmazlık patlak verdiği, hatta Mehmet Ertürk'ün yu yüzden bir süre sendika Genel Merkezine uğramaktan kaçındığı söyleniyor.

Öte yandan Kemal Türkler ve Şinasi Kaya'nın da Silahtarağa'da Maden-İş'in uğradığı bozgun yüzünden endişeli oldukları, bugüne kadar tamamen sahte TKP'nin kontrolünde hareket ettikleri için bir çıkış yolu bulamadıkları belirtiliyor.

Maden-İş içindeki TİP'lilerin, Maden-İş yöneticilerini, anti-demokratik tüzük hükümleri yüzünden mahkemeye vermesi de sendika içindeki çelişmeleri artırıcı bir etken olarak değerlendiriliyor.

Sunta işçileri toplusözleşmede haklarını alana kadar direneceklerini söylüyorlar.

SUNTA FABRİKASINDA GREV KARARI ALINDI

● DİSK-ASİS Sendikasının yetkili olduğu işyerinde, işverenin de lokavt kararı aldığı öğrenildi

İSTANBUL (ÖZEL)
Kartal'da kurulu Sunta Tahta Sanayii A.Ş.'ne ait sunta fabrikasında grev kararı alındı. İşyerinde çalışmakta olan 500 işçiyi temsilen işverenle toplu iş sözleşmesi müzakerelerini DİSK'e bağlı ASİS Sendikası yürütüyor.

Işçilerin ücret zammı, ikramiye ve kapsama ilişkin taleplerinin işverence kabul edilmemesi üzerine alınan grev kararının pazartesi günü uygulanması bekleniyor.

Öğrenildiğine göre sendikanın birinci yıl 17,50 ve ikinci yıl 17,50 şeklindeki ücret talebine karşı işveren birinci yıl için 9 ve ikinci yıl için 10 TL teklif etmiş, uzlaştırma kurulu ise her iki yıl için 14'er lira ücret zammına karar vermiştir.

Uzlaştırma kurulunun kararları gerek sendika ve işçiler, gerekse işverence kabul edilmedi.

ASİS Sendikasının grev kararına karşı işverenin de lokavt kararı aldığı öğrenildi.

Öte yandan DİSK'in aldığı karar gereğince Sunta Fabrikası işçileri 5 Ocak günü Kahramanmaraş katliamında ölenlerin anısına 5 dakikalık saygı duruşu yaptılar. Fabrika içinde toplanan işçiler, saygı duruşundan sonra grev konusunu konuştular.

Sunta baştemsilcisi Zeynel Celep, K. Maraş katliamı ile ilgili olarak gazetemize bir açıklama yaparak şöyle dedi:

"Kahramanmaraş olayları sağ - sol çatışması değil, MHP'nin düzenlediği bir katliamdır. MHP'nin bütün çabası, hükümeti devirerek başa gelmektir.

"Bütün devrimciler, bütün halk birleşmeli, MHP'nin üzerine yürümelidir. Hükümet MHP'ye karşı kesin tavrını koymalı, bu cinayet örgütünden hesap sormalıdır. MHP kapatılmalıdır."

Tekstil Beyoğlu Şube Kongresi bugün yapılıyor

✱ Sahte TKP'liler, korsan kongre yaparak, yönetimi kazandıklarını ilan etmişlerdi

İSTANBUL (ÖZEL)
Tekstil Sendikası içinde uzun süredir ihtilaflı durumda bulunan, Beyoğlu Şubesi Genel Kurulu bugün toplanıyor.

Geçen yaz Tepebaşı Gazinosunda ilk kez toplanan Tekstil Sendikası Beyoğlu Şubesi Genel Kurulu, İGD'lilerin olay çıkartması sonucu ileri bir tarihe ertelenmişti. Daha sonra İGD'liler Tepebaşı Gazinosu önünde korsan bir genel kurul düzenleyerek kendilerinin yönetime geldiklerini ilan ettiler.

Ancak Tekstil Sendikası Genel Merkezi bu korsan Genel Kurulu kabul etmeyerek sahte TKP taraftarı yönetimi tanımadı.

Feshedilen Beyoğlu Şubesi delegeleri geçen Temmuz ayı içinde toplanan Genel Merkez Genel Kuruluna alınmayınca, sahte TKP'liler mahkemeye baş vurarak Genel Kurulu ertelettirdiler.

Genel Merkez Genel Kurulunun ertelenmesinden sonra, sahte TKP'liler Cağaloğlu'ndaki Tekstil Sendikası Genel Merkezi önünde çadır kurarak, "Genel Merkez'i protesto için" açlık grevi yaptılar.

1978 Ocak ayından bu yana yapılamayan Genel Merkez Genel Kurulunun, Beyoğlu Şubesi Genel Kurulundan sonra yapılacağı belirtiliyor.

"Buraya giremezsin" diyerek Sendika Sekreterini dövdüler

SAMATYA SSK HASTANESİNDE TÜM HAS-İŞ'Lİ ZORBALAR SAĞLIK-İŞ ŞUBE SEKRETERİNE SALDIRDI

✱ Saldırganlardan Hüseyin Dolu'nun Tüm Has-İş Genel Başkan Vekili olduğu bildiriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)
Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş Sendikası İstanbul Şube Sekreteri Hasan Öztürk'ün Samatya SSK Hastanesinde Tüm Has-İş'li zorbaların saldırısına uğradığı bildirildi. Sağlık-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada Tüm Has-İş'li zorbaların saldırısı protesto edilerek, "terör yaratmakla işçilerin bölünemeyeceği" belirtildi.

Sağlık-İş'in açıklamasında Şube Sekreteri Hasan Öztürk'ün Tüm Has-İş tarafından yetki anlaşmazlığı yaratılmak amacıyla sahte üye fişleri düzenlenmesini önlemek için SSK hastanesinde Sağlık-İş üyeleriyle görüşmeye gittiği, ancak bir grup Tüm Has-İş'linin Öztürk'ün önüne çıkarak, "buraya giremezsin" diye saldırdıkları kaydedildi. Çeşitli yerlerinden yara alan Hasan Öztürk'ün saldırıya uğramasının Samatya Hastanesi sağlık emekçileri arasında tepkiyle karşılandığı öğrenildi.

Saldırganların 5 - 6 kişi oldukları da bildirilen Sağlık-İş açıklamasında, Tüm Has-İş Genel Başkan vekili Hüseyin Dolu'nun yanı sıra Halil Gürcü, Ahmet Tetik, ve Selahattin Kutlu'nun adlarının işçiler tarafından belirlendiği belirtildi.

Bilindiği gibi Tüm Has-İş sahte TKP taraftarlarının kurduğu naylon bir sendikadır.

TASAŞ FABRİKASI KAPANDI

✱ İşçilerin bir kısmının tazminatları hâlâ ödenmedi

✱ İşçiler patronun toplusözleşmeden kurtulmak için bu yola yola başvurduğunu söylüyorlar

İSTANBUL (ÖZEL)
Cevizli Tugay Yolunda kurulu kısa adı Tasaş olan Türk Ambalaj Sanayii A.Ş. den atılan 130 işçiden bir kısmı hâla tazminatlarını alamadılar. Maden-İş Sendikasının yetkili olduğu fabrikayı işveren bir süre önce kapatmış ve fabrikada çalışmakta olan 130 işçinin iş aktini feshetmişti.

Toplusözleşme görüşmelerinin bu ay başlaması gereken Tasaş Fabrikasında, patron 14 Aralık günü işçilere bir kağıt göndererek, fabrikayı kapattığını açıkladı. Gerekçe olarak "ekonomik krizi" ileri süren patron, 130 işçiyi işten attı. Aynı fabrikadan geçen Haziran ayı içinde de 100 işçi işten atılmıştı.

Atılan işçilerden 85'inin tazminatlarının verildiği, geri kalanların tazminatının ise bugüne kadar verilmediği öğrenildi. Tasaş işçileri, Haziran ayında işten atılanlardan bazılarının bile hâlâ haklarını alamadıklarını belirttiler.

Muhabirimize bir açıklama yapan Tasaş işçileri şöyle dediler:

"Patron ekonomik kriz diyor, ama hammaddesi dersen var. İthalat zorluğu diye bir problemi yok. ERDEMİR Fabrikasından gelir demiri, çeliği. Boyası İzmir'den DYO'dan gelir. Stoku dersen var. Patronun başlıca gayesi, bu ay başlaması gereken toplusözleşme görüşmelerine girmemek."

Tasaş işçileri, patronun iş akitlerini feshettiği zaman, tazminatlarını da hemen ödemesi gerektiğini belirterek, "Bu kış gününde bu soğukta burada tazminatlarımızı almak için bekleyip duruyoruz" dediler.

Manisa Belediyesinde "hak grevi"

MANİSA (ÖZEL)
Manisa Belediyesinde görevli 530 işçiden Genel-İş üyesi 340 işçi Perşembe gecesi saat 04.00'den itibaren grev kararını uygulamaya başladılar.

Genel-İş Sendikası Manisa Şube Başkanı Mustafa Azır yaptığı açıklamada bunun bir hak grevi olduğunu, belediyenin geçen Mart ayından beri işçilere ödenmesi gereken 35 liralık ücret zammını vermemekte direndiğini belirtti. Sendika Başkanı Manisa'da bütün belediye hizmetlerinin duracağını söyledi ve "işçilerin hakları kuruşu kuruşuna ödeninceye kadar direneceğiz" dedi.

Grev kararının uygulandığı Otobüs, asfalt yolu tamirleri, oto tamir atölyeleri, asfalt şantiye ve mezbaha işyerlerinde bütün işçiler işi bırakmış bulunuyor. Şehirde belediye otobüsleri de durdu.

Özel şirketler tazminatını alacak, ya işçiler?

Devletçe işletilecek madenlerde çalışan işçilerin kıdem tazminatlarını kim ödeyecek?

Dr. Can Tuncay (YARGI Dergisi - Aralık 1978 / No:32)

Madenlerin devletleştirilmesi ile ilgili 2172 sayılı kanun 1978 Ekiminde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Bu kanunla birlikte gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait belirli cinsteki maden işletmeleri yeniden devletin tasarrufuna geçmektedir kanun bu işlem sırasında işletme sahiplerine ödenecek tazminatı hükme bağlamıştır, ancak bu madenlerde çalışanların birikmiş sosyal hakları ve tazminatlarının nasıl ve kim tarafından ödeneceği henüz bir açıklığa kavuşmamıştır.

Aşağıda İstanbul Hukuk Fakültesi İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Asistanı Dr. Can Tuncay'ın Aralık 1978 tarihli YARGI dergisinin 32 nolu sayısında yayınlanan bu konudaki yorumunun bazı bölümlerini okuyucularımıza sunuyoruz.

Madenin iktisadi devlet teşekkülünce devralınması, orada çalışan işçileri çok yakından ilgilendirmekte ve İş Hukuku açısından ortaya önemli sorunlar çıkmaktadır. Bu sorunların en önemlisi madenin iktisadi devlet teşekkülüne geçmesiyle birlikte orada çalışan işçilerin hizmet akitlerinin akibeti ve özellikle kıdem tazminatları konusunun ne olacağıdır. Kanunun "Madende Çalışanların Durumu" başlığını taşıyan 22. maddesi "Devletçe işletilmek üzere devralınan madende çalışan işçiler hakkında iş mevzuatı uygulanır. Takdir komisyonu, 8 inci maddede yazılı tespit ve ayırma işleri sırsında madende çalışan işçileri görevleri itibariyle ayrı bir tutanakla tespit eder. Bu tutanakta madenin devralınmasından sonra da işe devamları uygun görülenler belirtilir. İşçilerin, devralma tarihindeki hizmet süreleri ile ücret ve diğer özlük haklarının tespitinde Sosyal Sigortalar Kurumu, vergi dairesi ve ilgili diğer resmi dairelerdeki kayıtlar esas alınır" şeklinde bir hüküm getirerek, bu soruyu cevaplamış olmaktadır. Görülüyor ki, madenin devlet tarafından devralınmasının işçilerin hizmet akitleri üzerindeki etkisi İş Kanunu çerçevesindedir.

İş Kanunu açısından da bunun en önemli sonucu kendini kıdem tazminatında gösterecektir. Çünkü yürütme organının tek taraflı bir kararıyla dahi olsa burada bir işyeri devri söz konusu olmaktadır. İş Kanununun bu konuya ilişkin 1927 sayılı kanunla değişik 14. maddesinin 3. fıkrasındaki hüküm şöyledir: "İşçilerin kıdemleri, hizmet akdinin devam etmiş veya fasılalarla yeniden akdedilmiş olmasına bakılmaksızın aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde çalıştıkları süreler gözönüne alınarak hesaplanır. İşyerlerinin devir veya intikali, yahut herhangi bir suretle bir işverenden başka bir işverene geçmesi veya başka bir yere nakli halinde, işçinin kıdemi işyeri veya işyerlerindeki hizmet akitleri sürelerinin toplamı üzerinden hesaplanır. Bu kanunun neşri tarihinden itibaren işyerinin devri veya herhangi bir suretle el değiştirmesi halinde, işlemiş kıdem tazminatlarından her iki işveren sorumludur. Ancak, işyerini devreden işverenlerin bu sorumlulukları işçiyi çalıştırdıkları sürelerle ve devir esnasındaki işçinin aldığı ücret seviyesiyle sınırlıdır. Bu kanunun neşrinden evvel işyeri devrolmuş veya herhangi bir suretle el değiştirmişse, devir mukavelesinde aksine bir hüküm yoksa, işlemiş kıdem tazminatlarından yeni işveren sorumludur."

Bu hükümden açıkca görüleceği üzere, 1927 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği 12.7.1975 tarihinden sonra işyerinin devri veya herhangi bir suretle el değiştirmesi halinde, işlemiş kıdem tazminatlarından her iki işveren de sorumludur. Belirtelim ki, işyerinin sırf el değiştirmesi, kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmez. Kıdem tazminatının ödenmesi hizmet akdinin 14. maddede sınırlı olarak sayılmış bulunan belirli nedenlerden biriyle (ki bunlar, akdin işveren tarafından İş Kanununun 17. maddesinin 2. bendi dışında, işçi tarafından ise 16. madde uyarınca, muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyle, kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla feshi veya işçinin ölümüdür) sona ermesi halinde söz konusu olur. 14. maddede sınırlı olarak sayılan nedenler dışında bir nedenle hizmet akdinin sona ermesi durumunda, işçiye kıdem tazminatı ödenmesi gerekmez. O halde hizmet akdinin 14. maddede sayılanlar dışında bir nedenle, örneğin işletmeye devletçe el konulması gibi daha önce öngörülemeyen ve tarafların iradesi dışında bir nedenle sona ermesi halinde işçiye kıdem tazminatı ödenmesi gerekmez. Yargıtay da, bazı eski kararlarında, hizmet akdinin işletmeye devletçe el konulması nedeniyle sona ermesi halinde kıdem tazminatı ödenmeyeceği sonucuna varmıştır.

2172 sayılı Yeni Kanun, devralınacak madenlerde çalışan işçilerin bir kısmının işine son verilebileceğini öngörmektedir. Nitekim, kanunun 22. maddesinin 2.fıkrası "madenin devralınmasından sonra da işe devamları uygun görülenler"den söz etmektedir. O halde, bir kısım işçilerin işlerine devir dolayısıyla son verilecektir. Bu durumda işletmeye devletçe el konulması nedeniyle işlerine son verilecek işçilere, İş Kanununun 14. maddesinde sayılan kıdem tazminatına hak kazanma halleri dışında kaldıklarından kıdem tazminatı ödenmeyecektir Bu sonuç, hizmet akdi, eski işverenin tamamen kusuru ve iradesi dışında bir nedenle sona erdiğinden onun yönünden doğrudur. Yani, eski işveren (imtiyaz hakkı sahibi) işletmenin tek taraflı bir kararla devlet tarafından devralınması nedeniyle işlerine son verilen işçilere kıdem tazminatı ödemekle sorumlu tutulamaz. Bu, kusursuz imkansızlığın borcu ortadan kaldıracağı yolundaki temel ilkeye de uygun düşer.

Fikrimizce aynı sonuca maden işletmesini devralacak olan idare bakımından da varmak zordur. Aksi halde, devir dolayısıyla işlerine son verilen işçiler kimseden kıdem tazminatı isteyemeyecekdir. Tek taraflı bir kararla işletmeyi devralarak bir kısım işçilerin işlerine son veren idarenin, İş Kanununun 14. maddesinde sayılan nedenler dışında kalıyor diyerek, işine son verdiği işçilere kıdem tazminatı ödemeyi reddetmesi hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz. Devlet, tüm faaliyet ve tasarruflarında kişi hak ve özgürlüklerini kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleriyle bağdaştırmak suretiyle korumak zorundadır. Bu sorun İdare Hukukunun da en önemli sorunudur. Kimsenin kendi kusurlu davranışına dayanarak bir hak yaratamayacağı da bir temel hukuk kuralı olduğuna göre, işletmeyi tek taraflı bir kararla devralarak işlerine son verdiği işçilerin işlemiş kıdem tazminatlarından idare sorumlu tutulmalıdır.

İşletmeyi devreden eski işverenin sorumluluğu ise devirden sonra da çalıştırılmaya devam olunacak işçiler açısından söz konusu olur. Yalnız belirtelim ki, işçiye kıdem tazminatı isteme hakkı veren hal, işyerinin devletçe devralınmasından sonra da o işyerinde çalışmaya devam eden işçinin hizmet akdinin kıdem tazminatına hak kazanacak biçimde sonradan bozulmasıdır. Böyle bir durumda işlemiş kıdem tazminatından her iki işveren de, yani devreden (imtiyaz hakkı sona erdirilen) işveren de, devralan idare de sorumlu olurlar. Ancak işyerini devreden işverenin sorumluluğu, işçiyi çalıştırdığı süreyle ve devir sırasında işçinin aldığı ücret düzeyiyle sınırlıdır.

Devletin maden işletmesine el koyarak onu devralmasından sonra işyerinde çalıştırmaya devam ettiği işçilerin kıdem tazminatına hak kazanacak bir tarzda işten ayrılmaları halinde ödenecek kıdem tazminatlarından önceki işverenin de kısmen sorumlu olması, İş Kanununun 1927 sayılı kanunla değişik 14. maddenin eski şeklinde yer almamış olan "herhangi bir suretle el değiştirme" deyimi, devletin tek taraflı bir irade ile işyerini devralması halini de içine alır genişliktedir.

İşletmeyi devralan iktisadi devlet teşekkülünün devirden sonra çalıştırmak istemediği işçiye kıdem tazminatı ödememek amacıyla onu kısa bir süre çalıştırarak işine son vermek isteyeceği düşünülebilir. Bu takdirde kıdem tazminatının büyük bölümünden eski işveren sorumlu tutulacaktır.

İdareye kıdem tazminatından kurtularak bunu eski işverene yıkma olanağı veren bu tür kötü niyetli çıkarmalarda yargı organlarının çok dikkatli davranmaları ve işçinin işine son verilmesindeki gerçek niyeti araştırmaları gerekir. Bu konuda örneğin, yeni kanunun 22. maddesinde öngörüldüğü biçimde takdir komisyonunca tutulacak tutanakta adları madenin devralınmasından sonra da işe devamları uygun görülenler arasında yer almayan işçilerin devirden sonra bir süre çalıştırıldıktan sonra işlerine son verilmesi hali, kötü niyete karine teşkil edebilir.

Görülüyor ki, kanunun bu konuyu İş Kanunu hükümlerine bırakması isabetli olmamıştır. Çünkü ortaya tartışmalı çözüm yolları çıkmaktadır. En iyisi bu hususta özel hüküm getirilmesiydi.

Kıdem tazminatından her iki işverenin sorumlulukları konusunda doktrindeki doğru olan fikre göre eski işverene tazminat borcunun tamamı için başvurulamaz. Fakat sonraki işverene başvurulabilir. Onun da ödediği fazla kısım için eskisine başvurma hakkı mevcuttur. Bu fikir, işçiyi ve kısmen de kusursuz eski işvereni koruyucu niteliktedir.

Bu konuda ortaya çıkabilecek son bir sorun da işletmeyi devlete devreden imtiyazcının ne kadar süreyle doğabilecek kıdem tazminatı taleplerinden sorumlu tutulabileceğidir. Hemen belirtelim ki, 2172 sayılı kanun hükümlerine göre gerçekleştirilecek bir devir işlemi, Borçlar Kanununun 179. maddesine göre bir işletme devri niteliğinde sayılamayacağından eski işverenin devirden itibaren iki yıl süreyle sorumlu tutulması da mümkün olmayacaktır. Çünkü, buradaki devir BK.179 anlamında bir özel hukuk sözleşmesine değil bir kamu hukuku işlemine, devletin tek taraflı bir tasarrufuna dayanmaktadır. O halde fikrimizce burada genel hükümlerin uygulanması ve eski işverenin devir tarihinden itibaren 10 yıl süreyle ortaya çıkabilecek kıdem tazminatı taleplerinden sorumlu tutulabileceği kabul edilmelidir. Çünkü, kıdem tazminatları BK md. 125'deki 10 yıllık genel zaman aşımı süresine tabidirler

İş ve İşçi Bulma Kurumu her ilde ekonomi ve istihdam raporları hazırlayacak

İSTANBUL (ÖZEL)
İş ve İşçi Bulma Kurumunun son bülteninde, Kurumun hızla gelişen iş hayatına uygun olarak yeni çalışmalara yöneldiği bildiriliyor.

Bu çalışmalardan birisi, Mesleğe Yöneltme Müdürlüğü bünyesi içinde bir Psiko - Teknik Laboratuvarı açılması. Böylelikle iş seçimi ve işe uygun personel bulma konusunda daha gelişkin yöntemler izlenecek.

Ayrıca şimdiye kadar sayısal verilerin çok eksik olduğu, ekonomi ve istihdam konularında bir rapor sisteminin oluşturulacağı ve uzmanlardan oluşan bir ekibin il sınırları içinde sürekli taramalar yaparak istatistik bilgi, analiz ve yorum eksikliklerini tamamlayacağı bildiriliyor.

Haig'in istifası NATO çevrelerinde şaşkınlık yarattı

AYDINLIK FRANKFURT Bürosu bildiriyor

NATO Silahlı Kuvvetleri Başkumandanı Orgeneral Aleksander Haig'in Haziran ayında görevinden ayrılacağını açıklaması, NATO çevrelerinde sürprizle karşılandı. Haig'e yakın çevreler ve Brüksel'deki askeri gözlemciler NATO Başkumandanının istifasına esas neden olarak, Batılı siyasi liderlerin gittikçe artan Sovyet silahlanması ve savaş hazırlıkları karşısında gerekli ve yeterli önlemleri almamasını gösteriyorlar. Orgeneralin istifa ederek NATO ülkelerini bu konuda sarsmak istediği belirtiliyor.

Haig uzun zamandır Sovyetler'in artan silahlanma çabalarına dikkatleri çekiyor ve Batılı ülkelerin dünyanın çeşitli bölgelerindeki ve bu arada Afrika'daki Sovyet yayılmasına karşı kayıtsız kalmamaya çağırıyordu.

NATO Başkumandanı ayrıca NATO ülkelerinin ekonomik ve askeri bakımdan zor durumda olan Türkiye'ye karşı kayıtsız kalmasından da şikayetçiydi. Haig'e göre, NATO ülkeleri Türkiye'ye mali ve askeri yardımlarını artırmalıydı.

Öte yandan Haig'ten sonra NATO Başkumandanlığına kimin getirileceği henüz bilinmiyor. Ancak NATO geleneklerine göre, NATO Başkumandanlığına karacı bir generalden sonra havacı bir generalin atanması beklenmektedir.

DANIŞMA KURULUNDA GÖRÜŞÜLÜYOR

Vergi tasarısı, hükümet ile muhalefeti tartışma masasına oturttu

HABER MERKEZİ

Maliye Bakanlığınca hazırlanan 158 maddelik vergi yasa tasarısı üzerinde muhalefetle hükümet arasında diyalog kurulması konusunda görüş birliğine varıldı.

Millet Meclisi Danışma Kurulu'nun önceki gün yaptığı toplantıda, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun yarın düzenlenecek bir toplantıda grubu bulunan partilerin başkanvekilleri ve uzmanlarına bilgi vermesi kararlaştırıldı.

Yarın yapılacak toplantıda, devletin finansman ihtiyacının karşılanması ile ilgili önlemler ve vergi tasarısı üzerinde Maliye Bakanı görüşlerini açıklayacak, muhalefet partilerinin grup başkanvekilleri ve uzmanlar da kendi görüşlerini belirtecekler.

Vergi tasarısının tümünün muhalefet ile iktidar arasında ilk defa açık olarak tartışılacağı bu toplantıda alınacak sonuçlara göre, Meclis Danışma Kurulu Cuma günü toplanarak, Meclisin bundan sonraki çalışma konularını görüşecek.

ALTAN ÖYMEN'İN SÖZLERİ

Öte yandan Millet Meclisi CHP Grup Başkanvekili Altan Öymen konuyla ilgili görüşlerini açıklarken, Danışma Kurulunda alınan kararla billikte önemli bir konuda partilerarası diyaloğun başladığını belirtti.

Öymen ayrıca sosyal içerikli yasa ve tasarı tekliflerí konusu görüşülürken partilerin bunların mali kaynaklarını da düşünmeleri gerektiğini, aksi halde kaynak bulmadan yapılacak harcamaların enflasyon hızını artıracağını, hayat pahalılığını körükleyeceğini söyledi.

AP VE MSP GRUP BAŞKANVEKİLLERİ VERGİ TASARISI ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR

Öte yandan AP Millet Meclisi Grup Sözcüsü Turgut Toker ile MSP Grup Sözcüsü Şener Battal, Başbakan Ecevit'in vergi tasarısı üzerinde muhalefetle uzlaşmaya hazır oldukları yolundaki açıklaması ile ilgili görüşlerini açıkladılar.

AP'li Toker, tasarının belli bölümlerinin görüşülmesi diye bir şeyin söz konusu olamayacağını belirterek, en az geçim indirimi ve vergi kaçakçılığı konusundaki düzenlemelerin ayrı ayrı tasarılar halinde getirilmesi durumunda inceleyebileceklerini bildirdi.

Konu ile ilgili görüşlerini açıklayan Şener Battal ise, asgari geçim indirimi konusunda uzlaşmaya hazır olduklarını açıklayarak, "ancak CHP'nin teklifi dar gelirlilere hiç bir şey vermemektedir. Bizim teklifimizin esas alınmasında ısrarlı olacağız" dedi. Battal, vergi kaçakçılığı ile ilgili bir düzenlemenin de gereksiz olduğunu ileri sürerek, mevcut mevzuatın işletilmesi durumunda 50 milyar dolayında kaçakçılığın önünün alınabileceğini belirtti.

Bilindiği gibi, Başbakan Ecevit, önceki gün düzenlediği basın toplantısında, vergi tasarısının en az geçim indirimi, vergi kaçakçılığının önlenmesi ve belediyelere kaynak getirici düzenlemelerle ilgili bölümleri dışındaki öneriler üzerinde muhalefet ile görüşmeye hazır olduklarını açıklamıştı.

Savunma konusunda, ABD ile Türkiye arasında yeni bir çerçeve anlaşması imzalanıyor

- Altı aydır devam eden görüşmelerin yeni turu 16 Ocakta Ankara'da başlayacak
- Üç teknik anlaşma imzalanacak

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Birleşik Amerika arasında iki ülke arasındaki askeri konuları kapsayan bir çerçeve anlaşması ve buna bağlı olarak üç teknik anlaşma imzalanacak.

Bu konudaki görüşmeler altı aydır iki ülke başkentlerinde sürdürülüyordu.

Görüşmelerin yeni dönemi 16 Ocakta Ankara'da açılacak bu anlaşmaya ilişkin olarak ortaya çıkan bazı pürüzlerin 10 Ocakta Ankara'ya gelecek olan ABD Dış İşleri Bakan Yardımcısı Warrel Christopher ile yapılacak görüşmelerde giderilmesine çalışılacak.

Ancak Türkiye ve Amerika kaynakları sorunun çok etraflı tartısıldığını Ankara'daki görüşmelerde fazla bir güçlük çıkmasının beklenmediğini ifade ediyorlar.

Yapılacak yeni çerçeve anlaşma iki ülke arasındaki askeri işbirliği konularının tümünü kapsayacak. Buna rağmen bu anlaşmanın kapsam itibariyle 1976 yılında iki ülkenin o zamanki Dışişleri Bakanları İhsan Sabri Çağlayangil ve Henry Kissinger arasında parafe edilmiş anlaşmadan daha dar olması bekleniyor.

1976 anlaşması Türkiye'nin Kıbrıs konusundaki tutumunu değiştirmemesi ve Amerikan hükümetinin iç sorunları yüzünden bir türlü onay için iki ülkenin ulusal meclislerine sevk edilememişti. Geçen yılda bu anlaşmadan vaz geçildiği resmen açıklanmıştı.

Ankara'da yapılacak görüşmeler sonunda hazırlanacak temel anlaşmaya bağlı olarak imzalanacak üç teknik anlaşmadan biri Türkiye'ye yapılacak askeri yardımı, ikincisi ortaklaşa kurulacak savaş sanayii yatırımlarının ilkelerini, üçüncüsü ise Türkiye'deki Amerikan üslerinin kullanımının yöntem ve kapsamını belirleyecek.

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın – Politika – Milliyet – Son Havadis – Hürriyet – Tercüman – Hergün – Cumhuriyet

TERCÜMAN — Civaoğlu ve sahte TKP'nin direniş çağrıları

5 Ocak günlü Tercüman'da Güneri Civaoğlu, sahte TKP'nin hükümete karşı direniş çağrılarına yer vererek şöyle diyor:

"5 Dakikalık direniş, aslında sıkıyönetimin disiplin ve otorite kapılarının aralanmasıdır. O aralığın, bundan sonraki eylemlerle genişletilmesi, kapının ardına kadar açılması için mücadele gündeme gelmiştir. Türkiye Komünist Partisi'nin sesi radyosu sıkıyönetime karşı sol kuruluşları, partileri, etnik azınlığın militanlarını, CHP'nin sol kanat milletvekillerini direnişe çağırmıştır. Moskova'nın bu çağrısı üzerine eylemlerin yoğunlaşması ve sıkıyönetimin yıpratılması planlarının uygulanmaya konması beklenebilir.

"Ama, CHP'nin solundaki kesimin, sıkıyönetime karşı benimseyeceği aktif tutum, yeni bir büyük tehlikedir... Ecevit, sıkıyönetime geç de olsa giderek, kan selinden kurtulmuş gibidir ama, şimdi de barut fıçısının üzerindedir..

"CHP'nin solundaki kesim ile sıkıyönetim arasındaki çatlak, bir deprem kuşağı gibi, CHP ağırlıklı hükümetin temeline uzanmaktadır..."

YENİ ASIR — Yeni Asır, Okuyan'la Mustafayef'in dostluğunu anlatıyor

Yeni Asır gazetesinin 20 Ocak tarinli sayısında "Günün İçinden" sütununda yazan Ali Abalı MHP'li Okuyan'la Rus TASS Ajansı muhabirinin muhabbetini anlatıyor. Abalı şunları yazıyor:

"MHP'li yöneticiler, Sovyet Rusya Büyükelçiliği mensuplarıyla iyi geçinirler. Özellikle basın sözcüsü Yaşar Okuyan TASS ajansından Mustafayef ile gayet samimidir.

"Geçenlerde Okuyan ile Mustafayef birlikte Millet Meclisinde görüşmeleri izliyorlardı. MHP'li sözcü konuşmasında hükümete verdi veriştirdi ve bu arada "Olayı komünist mihraklar çıkardı." şeklinde bir sözcük kullandı.

"Mustafayef'in yüzü buruştu. Belli ki MHP'li Okuyan'a bir şeyler söylemek istiyordu. Okuyan durumu anlayınca Mustafayef'in sırtını sıvazlayıp şunları söyledi:

"Telaşlanma aziz kardeşim. Komünist dedikse siz değilsiniz. Bu komünistler başka, Maocular... Maocular"

ZARAR 1,5 MİLYAR LİRA

Devlet Deniz Yollarının bütçesi bugün komisyonda görüşülüyor

- Nezih Neyzi: "Çalışabilir 7 gemi var"

ANKARA (THA)

Devlet Deniz Yolları bütçesinin bugün komisyonda görüşüleceği bildirildi. Bu konuda THA'ya bir demeç veren Genel Müdür Nezih Neyzi, dış ve iç hatlarda çalışabilir 7 geminin bulunduğunu ve yeni gemi alımı engellendiği için zararın büyüdüğünü belirtti. Nezih Neyzi çürüğe çıkarılan gemilerdeki personele iş yaptıramadıklarını da belirterek, zararın bu nedenle 1978 yılında 1,5 milyar liraya ulaştığını açıkladı.

Devlet Deniz Yolları Genel Müdürü Nezih Neyzi demecinde çağdışı bir uygulamanın sürdürüldüğünü belirterek, "üç tarafı denizlerle kaplı ülkemizde deniz taşımacılığı önemsenmemektedir. Hemen yeni önlemler alınarak bu konuda öncelikli kararlar verilmeli ve gemi sayısı artırılmalıdır" dedi.

Nezih Neyzi, "1979 yılında, 1978 yılından ve önceki yıllardan farklı bir duruma ulaşılması isteniyorsa gün geçirilmeden hemen önlem alınması gerekir. Gemi alımı konusunda yapılan tekliflere hemen cevap verilmelidir. Karadeniz seferinde pulman koltuklu gemilere yer verilerek, otobüs yolcularının gemilere yönelmesi sağlanmalıdır" şeklinde konuştu.

KORUTÜRK: "KURUCU MECLİS'İN HİZMETLERİ DAİMA TAKDİRLE ANILACAK"

HABER MERKEZİ

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, 27 Mayıs devriminden sonra kurulan Kurucu Meclisin çalışmalarına başlamasının 18. yıldönümü nedeniyle, Meclisin İstanbul üyelerinin toplantısına bir mesaj gönderdi. Korutürk, mesajda, "1961 Anayasasının hazırlanmasındaki katkılarınızın yanısıra, o dönemde gerçekleştirilebilen olumlu hizmetleriniz, değerbilir ulusumuz tarafından daima takdirle anılacaktır" dedi.

Karikatürcüler Derneği Kongresi yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Karikatürcüler Derneği Genel Kurulu dün İstanbul'da toplandı.

Tabipler Odasında toplanan Genel Kurulda divan başkanlığı, Ankara'da kongreye gelmekte iken tren kazasında yaralanan Genel Sekreter Oğuz Makal ve on karikatürcünün gelemediğini bildirerek, kongrenin yapılıp yapılmamasını oya sundu. Ancak üyelerin çoğunluğu kongrenin güç şartlarda toplandığını öne sürerek yapılması lehinde oy kullandılar.

Rapor hakkında konuşan Tan Oral, kendisinin de bulunduğu dernek yönetimini eleştirerek, dernek sekreterinin İGD'nin yan kuruluşu gibi hareket ettiğini söyledi. Bunu belgeleyen bir bülten gösteren Oral, İGD yayın organından alınmış bir makaleden bölümler okudu.

Yönetim kurulunun aklanmasından sonra yapılan seçimle Tan Oral, Alper Uygur, Selçuk Kulaksız, Seydali Gönel, Semih Poroy yönetim kuruluna seçildiler.

Kuzeyden Rusya'ya en yakın ilimiz olan Sinop limanından bir görüntü. Eğer Ruslar karasularını 200 mile çıkarabilselerdi şimdi bu sularda balık avlayabileceklerdi. Fakat Türkiye halkının tepkisi sonucu bu isteklerinden vazgeçmek zorunda kaldılar.

SİNOP'TAN KAÇIRILAN BALIKÇILAR:

"RUSLAR, BİZE YERALTI KAYNAKLARIMIZI VE ASKERİ TESİSLERİMİZİ SORDULAR"

- Son yıllarda kaçırılan yüzlerce balıkçımız hakkında hükümet hiçbir girişimde bulunmadı
- Sinoplu balıkçılar: "Hücumbottan ateş açıp motorumuzda yangın çıkardılar"
- "Tuttuğumuz balıklara ve ağlarımıza el koydular"
- "Rus limanlarında günlerce motordan dışarı çıkamadık"

Şenol Konukçu

Ruslar tarafından beynelmilel sularda avlanırken yakalanıp götürülen İlyas TARAKÇI ve Cengiz KAVAKLI: "Ruslar tuttuğumuz bütün balıklara ve ağlarımıza el koydu. Yaklaşık 600 bin lira zararımız var" diyor.

Karadeniz'de şimdiye kadar Ruslar tarafından kaçırılan balıkçılarımız hakkında hükümetin hiç bir girişimde bulunmadığı öğrenildi. Son yıllarda Ruslar, yüzlerce balıkçımızı motorları, ağları ve balıklarıyla beraber tutuklayarak Rus limanlarına götürdüler ve burada günlerce, hatta aylarca sorguya çektiler. Bunun sonucunda yüzbinlerce hatta milyonlarca lira zarara uğrayan balıkçılarımızın hakları hükümet tarafından aranmadı. Daha da önemlisi Rus gizli servisleri kaçırdıkları balıkçılarımızı Türkiye'nin askeri tedbirleri ve yeraltı zenginlikleri hakkında sorguya çektikleri halde, sessiz kalındı.

Karadeniz'in uluslararası sularında avlanırken Rus hücum botları tarafından yakalanıp zorla kendi limanlarına götürülen balıkçılarımız, burada günlerce motorlarının içinde gözaltında tutuluyor ve "casusluk, kaçakçılık, karasularına girme ve mevsimsiz avlanma" gibi suçlarla yargılanıyorlar. Ruslar yakaladıkları Sinoplu balıkçılara, "Bulunduğunuz yerde fabrika, radar var mı? Şehrinizin, köyünüzün nüfusu kaç, askeri tedbirleriniz ne?" gibi sorular soruyorlar.

Ruslar tarafından kaçırılan Sinoplu balıkçılarla görüşüp başlarından geçenleri onların ağzından dinledik. 1976 yılının Martında beş kişiyle birlikte, kalkan balığı avlarken Rusya'ya kaçırılıp, onbeş gün tutulan İlyas Tarakçı ve Cengiz Kavaklı ile geçen sene iki ay Rusya'da gözaltında tutulan Sami Baş zorunlu "Rusya seyahatlerini" gazetemize şöyle anlattılar:

İLYAS TARAKÇI — CENGİZ KAVAKLI:

"RUSLAR MOTOROMUZA 4-5 EL ATEŞ AÇTI"

"Denize açıldığımızın beşinci günüydü. Beynelmilel sularda kalkan balığı avlıyorduk. Tam balıktan döneceğimiz gün iki Rus hücumbotu yanaşarak havai fişekle işaret verdi. Biz hücumbotların üzerimize geldiğini görünce ağlarımızı toplayıp harekete geçtik. Buna rağmen peşimizi bırakmadılar. Hücumbot bizi bordasına yanaştırmak istiyordu. Biz yanaşmadık. Ruslar motora ateş açmaya başladı. Tahminen 4-5 el ateş açtılar. Atılan mermiler üst kamaraya isabet ederek içeri girdi ve yangın çıkmasına neden oldu. Bu durum üzerine yanaşmaya mecbur olduk. Aynı anda bizden başka avlanan motorlar da vardı. Hücumbotlar iki tane olduğu için bizim motordan başka bir motor daha yakalayabildiler. Diğerleri kaçtı. Hücumbotun kaptanıyla üç asker arama yaparak kendi aralarında zabıt tuttular. Tuttukları zabtı bize de imza- rak istediler, ancak biz imzalamadık.

"Bir saat kırk dakikalık bir yolculuktan sonra Anapa limanına götürüldük. Yolculuk sırasında onların sularında olmadığımızı anlatmak için saati gösterdim. Çünkü 1 saat 40 dakikada normal olarak 14 mil gidilir. Oysa Rusların karasuları 12 mil. Yani biz beynelmilel sularda yakalanmıştık."

"CASUSLUK VE KAÇAKÇILIKLA SUÇLADILAR"

Balıkçılar başlarından geçenleri anlatmaya devam ediyorlar:

"Anapa limanında teker teker ifadelerimizi aldılar. Bizleri casusluk, kaçakçılık ve karasularına girmekle suçluyorlardı. Sorgulama sırasında "Sinop'ta fabrika var mı? Radar var mı?" gibi soruların yanı sıra kendimiz ve Sinop'la ilgili bir çok sorular soruldu. Bu limanda bir gece kaldıktan sonra bizi Novroski limanına götürdüler. Bu limanda bir kamyon gelerek tuttuğumuz 1100 tane kalkan balığı ile 3-4 tane Mersin balığını alıp gitti. Sonra bütün ağlarımızı aldılar. İtiraz ettik. Bunun üzerine sadece avlandığımız ağı alıp diğerlerini verdiler. Sesimizi çıkarmasak hepsini alacak adamlar.

"Bu limanda motordan çıkmaksızın bir hafta kaldık. Başımıza asker dikmişlerdi. Bir hafta boyunca sorgulama burada da devam etti. Bizden lüzumsuz evraklar istediler. Amaçları bizi daha fazla alıkoymaktı. Bir hafta sonra 5 bin lira verirsek bırakacaklarını söylediler. Paramız olmadığı için bu parayı ödeyemedik. Konsolosluğa tel çektik 500 lira aldılar. Konsolosluk gereken parayı ödeyeceğini açıklayınca, bizi Batum'a götürdüler. Batum'da iki gün kaldık. Sınırda yapılan anlaşma sonucu bizi Türk makamlarına teslim ettiler."

"600 BİN LİRA CİVARINDA ZARARIMIZ VAR"

"Rusların bizi haksız yere götürmeleri sonucu 15 gün çalışamadık. El koydukları balıklarımızın ve ağlarımızın değeri 15 bin lira. Bizi alıkoydukları süre içinde en az iki defa daha balığa çıkardık. Tüm sonuçlarıyla birlikte aşağı yukarı 600 bin lira civarında zararımız var. Bu durum sadece bizim başımıza gelmedi. İki-üç ay Rusya'da tutulup milyonluk ağlarına ve balıklarına el konanlar var. Hükümet ve yetkililer kaybolan haklarımızı şimdiye kadar aramadı."

SAMİ BAŞ:

"RUSLAR BİZE SİNOP'UN YERALTI KAYNAKLARINI VE ASKERİ DURUMUNU SORDULAR"

İki ay Rusya'da tutulan Sami BAŞ, "iki ay boyunca motordan çıkamadık. Başımıza asker dikmişlerdi. Tuvalete ve banyoya asker gözetiminde gidiyorduk."

Rusya'da iki ay gözaltında tutulan balıkçılarımızdan Sami BAŞ da şunları anlattı:

"Geçen sene Mayıs ayında "Çınar I" motoruyla kalkan avına çıkmıştık. Öğleden sonra avlanırken bir Rus hücumbotu yanımıza yanaştı. Askerler motora çıkarak, iğneden ipliğe kadar arama yaptılar. Kimliklerimizi aldılar. Sinop hakkında soruşturma yaptılar. İçlerinden biri Ukraynalı idi. Türkçeyi iyi biliyordu. Sorgulama sırasında Sinop'un zenginlikleri, yeraltı kaynaklarını ve askeri durumunu sordular. Sinop'un nüfusunu bizden iyi biliyordu. Burada radar olduğunu da söylediler.

2-3 saat süren bu sorgulamadan sonra gece 9-10 sıralarında Kerç boğazına vardık. Başımıza iki asker diktiler. Sabaha kadar motorda bekledik. Sabah 9 sıralarında bizi liman yetkilisine getirdiler. Burada da motorda yapılan sorgulamayı yaptılar. Motorumuzda bulunan radyo, teyp ve gazete gibi eşyalarımızı incelediler. Bize hergün gideceğimizi söylüyorlardı. Tam iki ay kaldık Rusya'da kaldığımız süre içinde motordan dışarı çıkamadık. Tuvalet ve banyoya asker gözetiminde gidiyorduk.

"Zaman zaman bizi memleketimize göndersinler diye baş kaldırıp isyan ediyorduk. Bir buçuk ay sonra bizi Batum'a götürdüler. 15 gün de burada kaldık. Bizi daha sonra sınırda Türk makamlarına teslim ettiler. Türk sınırında üç gün gözaltında tutulduk. Gizli istihbarat tarafından ifadelerimiz alındı ve hepimizi memleketlerimize yolladılar."

TYS'nın Kartal Lisesindeki Kitap Sergisi engellendi

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın 8-13 Ocak günleri için İstanbul Kartal Lisesi'nde düzenlediği kitap sergisi, okul yöneticileri tarafından belirsiz bir süreyle ertelenerek engelenmiştir.

TYS Genel Sekreteri Adnan Özyalçıner ilgililerin bu tutumunu kınadıklarını bildirerek, konuyla ilgili şu açıklamayı yapmıştır: "Çocuk Yılını kutladığımız bu yılın hemen başında, öğrencilerle yazarların kültürel ve sanatsal ilişkilerine karşı çıkanlar, düşünce özgürlüğüne karşı çıkmış olduklarını bilmelidirler. Bu konuda Bakanlığı uyarırız."

Öte yandan, Ankara Sanat sevenler Derneği'nde açılan sergide, bugün kitaplarını imzalamak ve konuşmalar yapmak üzere Bekir Yıldız, Ataol Behramoğlu, Cengiz Bektaş ve Adna Özyalçıner katılacaklar.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kösoğlu cevap versin

Doğan Yurdakul

MHP'li Somuncuoglu'ndan sonra, Nevzat Kösoglu da Meclis kürsüsünden gazetemizi suçlayan sözler söyledi.

MHP'liler konu hükümet olmasına rağmen, gensoru görüşmelerinde bile Aydınlık ile uğraşıyorlar. Çünkü Maraş katliamının sorumluluğunu üstlerinden atabilme telaşındalar.

Üç ay öncesine kadar Kontrgerilla ve ETKO yayını yaparak hedef göstermişiz. Maraş'ta hedef gösterdiğimiz bazı çiftlikler yakılmış. Maraş halkının Fransız emperyalizmine karşı savaş vermesini överek, halkı tahrik etmişiz!

Evet, ETKO yayını yaptık. Bizim MHP'nin Maraş'taki vurucu gücü olarak açığa çıkardığımız o ETKO'cular, şimdi tutuklu olarak mahkemedeler. Elebaşıları da sizin MHP'nizin Maraş milletvekili Yusuf Özbaş'ın oğlu Edip Özbaş. Yalan mı? Buna cevap verin.

Yalan diyorsanız, size ETKO davası sanıklarından Ahmet Bagcı'nın Savcılık ifadesinden bir bölüm sunalım:

"Oklar ticarethanesine patlayıcı madde atılması talimatını Ali Haydar Yangın ile Edip Özbaş'tan aldım. Zaten bu iki şahıs hemen hergün bana liste ile gelirler, şuraya şu atılacak, buraya bu atılcak diye talimat verirlerdi. Bu talimatlardan bıktım usandım, hatta istifa edecektim."

Bu verilen talimatlar arasında nerelere bomba atılması var biliyor musunuz Nevzat Kösoğlu? Bizzat MHP lokaline bomba atılması talimatı var, ünlü Ulucamiye bomba atılması talimatı var.

Biz sizin gibi palavra konuşmuyoruz. Komandoların el yazılarıyla yazdıkları ifadelere, savcılık tutanaklarına dayanıyoruz.

Cevap verin, Maraş milletvekiliniz Yusuf Özbaş, ETKO'cular için tutuklama kararı çıkaran Hakim Kazım Demirus'a tokat atmadı mı?

Maraş olayları sırasında Kadirağalar çitfliğine hiçbir şey olmadığını bildiğiniz halde, neden ısrarla Aydınlık'ta resmi çıkan çiftlik yakıldı deyip duruyorsunuz? ETKO çetesinin cephaneliğinin ele geçirildiği, örgütün liderlerinden Enver Özkan'ın yakalandığı çiftliğin resmini biz niçin yayınlamayacak mışız? Cinayet yuvalarının resimlerinin yayınlanmasına karşı özel bir sansürünüz mü var? Maraş'ta katledilen yüzlerce insanı unutturup, neden ısrarla bu cephaneliği savunduğunuzu izah edebilir misiniz?

MHP'li Enver Özkan, hem ETKO davasının, hem de esrarengiz yüzbaşı Mehmet Ali Çevikel davasının sanığıdır. Bu ikinci davanın sanıklarından Ökkeş Çokuçkun'un Maraş'taki evinde 10 adet ordu malı TNT tahrip kalıbı, 100 adet Alman malı kapsül, fitiller ele geçirildi. Bu patlayıcılar Maraş'a Uçkun Nakliyat tarafından taşınıyordu. Uçkun Nakliyat, Çokuçkun sülalesine ait. Çokuçkun sülalesi, Maraş'taki son katliamı tertipleyenlerin arasında yer alıyor.

Siz Kösoğlu, bu sülalenin partinizin dayanaklarından olmadığını söyleyebilir misiniz?

Bütün bu silahlar, cephaneler Şubat ayından beri Maraş'a yığılmaktaydı. Aslında Maraş katliamı, Nisan ayı için planlanmıştı. Yani MHP'nin Ankara'daki "büyük yürüyüş ve mitingi" öncesine. Ama dürüst ve yurtsever birkaç polis Maraş'ta ETKO çetesini açığa çıkardılar ve cephaneliklerini buldular. O zamanki tertip de suya düştü. Hatırlanacak olursa, Hamit Fendoğlu'na gönderilen paket bombanın bir eşi de Pazarcık eski CHP İl Başkanına gönderilmiş, fakat posta memurunun elinde patlamıştı.

MHP Meclis kürsüsünden gerçekleri çarpıtarak, Türkiye halkının gözleri önünde cereyan eden olayları unutturamaz.

Gidin, Maraş'ta ailesi, çoluğu, çocuğu kesilen insanları dinleyin. "Bunların yaptıklarını, Fransız gavuru yapmamıştı" diyorlar.

Eşgüdüm uygulamasına karşı çıkan

DEMİREL: "SIKIYÖNETİMİ SULANDIRMAMAK GEREKİR"

- AP Genel Başkanı: "Hükümet Maraş'taki olayları biliyordu, neden tedbir almadı"

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dünkü basın toplantısında, Maraş olaylarına ilişkin olarak daha önceki tavrından farklı bir ifade kullandı ve olaylarla ilgili olarak hükümeti suçlamakla yetindi. Sıkıyönetime de değinen Demirel "Sıkıyönetimi sulandırmamak gerekir" dedi.

Demirel hükümetin Maraş olaylarını önceden bildiğini, buna rağmen önlemediğini söyledi. AP Genel Başkanı Maraş olaylarında hükümetin siyasi sorumluluğu olduğunu, bunu belirlemek üzere Mecliste açılması istenen gensoru görüşmelerinden hükümetin kaçtığını ileri sürdü.

Maraş olaylarını "vatandaşların birbirini boğazlaması" olarak değerlendiren Demirel, hükümetin buna seyirci kaldığını, "Olayları hükümetin bastırmadığını, kendiliğinden söndüğünü" savundu.

Sıkıyönetim ilanında gecikildiğini, 22 Aralık gecesi ilan edilmesi gereken sıkıyönetimin 26 Aralıka kalmasının "Maraş olaylarına çare bulmak için değil zorunluluktan kurtulmak" tan kaynaklandığını ileri sürdü.

Kanunda Eşgüdüm Dairesi diye birşey olmadığını öne süren AP Genel Başkanı Koordinasyon gerekiyorsa, bunun Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, MİT Müsteşarı, ya da Genelkurmay Başkanı tarafından yapılması gerektiğini savunarak, "Sıkıyönetim kanunlara göre yönetilecektir. Bunu sulandırmamak gerekir" şeklinde konuştu.

Demirel sıkıyönetim tedbirlerinde caydırıcılık olduğunu, oysa Eşgüdüm'den yapılan açıklamalarda bu caydırıcılığın bulunmadığını söyledi. Ayrıca Eşgüdüm Başkanlığının kurulmasının sıkıyönetim komutanlarının işine karışmak olduğunu da ileri sürdü.

Demirel, Güneyli bir işadamının bu hükümetten memnun olduğu yolundaki sözlerini hatırlatarak görüşünü sormak isteyen bir gazetecinin sözünü keserek, "Onlara hayırlı olsun buna cevabım bu kadar" dedi.

Programda çalışan çocukların sorunlarından da hiç söz edilmedi.

Ekranda bir "çocuk konuk" izledik

Çarşamba akşamı Jülide Gülizar'ın sunduğu "Bir Konu Bir Konuk" programına bu kez konuk olarak bir çocuk katıldı. Betim Balaban adlı çocuk konuk, 1979 Çocuk Yılı ile ilgili dilek ve isteklerini aktardı.

Programın başlangıcında başka bazı çocuklarla da söyleşiler yapıldı. Çocuklar "kutlama programlarına katılamıyoruz, çünkü paramız yok" diyorlardı. Bize öyle geliyor ki, bazı kesimlerde Dünya Çocuk Yılı'nın bir şenlik ve eğlence olduğu anlayışı yaygın. Kuşkusuz çocukların oturup küçücük yürekleriyle dünya sorunlarına büyükler gibi eğilmelerini isteyemeyiz. Ancak bu programda yer alan çocukların kısa söyleşilerinde önemli sorunlar ve Betim Balaban'ın açtığı konular birer cümleyle geçiştirildi.

Betim, büyüklerden isteklerde bulunurken, bir ölçüde yetişkinleri uyarıyor, "Adam yerine konulmak istiyoruz; sevgi, şefkat, anlayış istiyoruz, dürüst davranış istiyoruz" diyordu. Özellikle dürüst davranma konusunda konuşacak çok şey varken bu konunun atlanmaması gerekirdi. Çocuk denen varlığın yaşamında en çok üstünde durduğu, büyüklerinden dürüst davranış beklemesi gerçekten önemli bir sorun.

Yine Betim'in sözünü ettiği "Davranışlarımız karşısında cezalandırılmak istemiyoruz, ama ödüllendirme mutlaka gerekli" anlayışı bu programda çok güzel açılabilirdi. Ödüllendirme ve cezalandırmanın çocukta yolaçtığı aşırı duygular, çocukluğunda sürekli ödüllendirilen birinin yetiştiği zaman çevresinden sürekli ilgi beklemesi ve bu ilgiyi bulamadığı zaman da düş kırıklığına uğraması ruhsal bunalımlara süreklenmesi ele alınabilirdi. Aynı şekilde cezalandırma, her hareketi karşısında aşağılamanın çocukta çeşitli komplekslere, suçluluk duygularına yolaçtığına değinmek gerekirdi. Bütün bu sorunların programda yeri gelmişken konuşulmaması, önemli bir eksiklikti.

Betim'le söyleşide savaş konusu da kısaca ele alındı. Küçük konuk, savaşı kötü insanların çıkardığını, insanların dostluk ve karşılıklı saygı ile savaşları önleyebileceğini dile getirdi. Sorunun daha derinine inilmedi. Barış, kardeşlik gibi sloganlarla kapanan program, bu yönden de yetersiz kaldı.

Ekranda bir çocuğa söz hakkı verilmesini olumlu karşılıyor, ama çocuk sorunlarının daha ayrıntılı bir biçimde ele alınmamasını eksiklik olarak niteliyoruz.

TRT "Uluslararası Çocuk Yılı" nedeniyle çocuk resim sergisi açtı

Uluslararası Çocuk Yılı TRT Çocuk Resim Sergisi, 1 Ocakta Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açıldı. Sergi 15 Ocak tarihine kadar açık kalacak.

Sergide, "Evrende İki Konu" adlı televizyon programı için ilkokul öğrencisi ve okul öncesi çocukları tarafından gönderilmiş 145 resim yer aldı. Resimlerin TRT'ye gönderilen 5100 yapıt arasından seçildiği bildirildi.

Serginin açılışında bir konuşma yapan TRT Genel Müdürü Cengiz Taşer, resimlerin yurt dışında da sergileneceğini söyleyerek şöyle dedi:

Çocuklarımızın iç dünyasının pırıl pırıllığını aksettiren bu güzel resimleri, 1979 yılının Dünya Çocuk Yılı olması nedeniyle dünyanın yurdumuzun çeşitli kentlerinde sergilenecek dünya radyo ve televizyonları aracılığı ile de uluslararası bir boyuta ulaşacaktır."

Türkiye'deki TV alıcısı sayısı 2 milyona yükseldi

Türkiye'deki televizyon alıcısı sayısında son beş yıl içinde büyük bir artış görüldüğü ve 1973 yılı başında 266 bin olan TV alıcısı sayısının, 1978 yılında 2 milyona yükseldiği saptandı.

PTT Genel Müdürlüğü'nün rakamlarına göre, aynı dönem içinde ülkemizdeki radyo alıcılarının sayısında çok küçük bir artış keydedildi. 1973 yılı başında 4 milyon 033 bin olduğu belirtilen radyo sayısı 1978'de 212 binlik bir artışla 4 milyon 245 bini buldu.

Özellikle yerli üretimdeki artışlardan kaynaklandığı uzmanlarca belirtilen TV alıcısı sayısındaki yükselme konusunda İstanbul'un başta geldiği görülüyor.

Demirel "TUZ" programı için TRT'den cevap hakkı istedi

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, TRT Genel Müdürlüğüne başvurarak TV'de 1 Ocak Pazartesi akşamı yayınlanan "Tuz" programı ile ilgili olarak cevap hakkı istedi.

Programın yanlışlarla dolu olduğunu ileri süren Demirel, bu yapımın T.C. Devletini yerme, milletimizin kalkınma umudunu zedeleme, görev yaptıkları hükümet dönemlerine kötüleyici bir dille çatma niteliği taşıdığını söyledi.

Pazartesi akşamı geç saatlerde yayınlanan yapım, zengin doğal kaynaklara sahip olan Türkiye'nin tuz ithali zorunda kalmasını eleştiriyor, maliyeti çok ucuz olan tuzdan aracıların yararlandığını ortaya koyuyordu. "Tuz" adlı yapım, toplumsal sorunlarımıza cesaretle eğilmesiyle ilgi çekmiş, ulusal kaynaklarımıza sahip çıkmamız gerektiğini vurgulamıştı.

Yılbaşı gecesinin davetsiz misafiri: Bulgar "show"u!

Yılbaşı akşamı TRT'nin Yeni Yıl programı sürerken birdenbire "Bulgar Televizyonu Yeni Yılınızı Kutlar" tanıtma yazısıyla birlikte ekranlara bir müzik filmi geldi.

Kendisini sosyalist diye tanıtan bir ülkenin nasıl sosyalizmden uzak, nasıl sosyalizmin tam zıttı, yoz bir müzik anlayışına sahip olduğu gerçeği, bu programla TV izleyicilerinin gözleri önüne bütün çıplaklığı ile serildi.

Kapitalist ülkelerde hazırlanan "Show" programlarından en küçük farkı olmayan bu programın Bulgaristan halkıyla ve Bulgaristan emekçileriyle en küçük ilgisi yoktu. Program tamamen Bulgar tekelci burjuvazisine hizmet ediyordu.

Aristokrat bir dekor içinde elele şarkı söyleyen sanatçılar, dapdaracık giysileri içinde Rafaella Carra Show'larını çağrıştıran dansçılar, yakışıklı ve centilmen gençlerin kollarında şık bir faytona binen, fayton üzerinde şarkısını söyledikten sonra yine erkeklerin kolları arasında faytondan inen sarışın şarkıcı ve yoz bir müzik.

Bu görüntüler aynen kapitalist ülkelerdeki gibi kadının, bir süs aracı olduğu, korunmaya ve sevilmeye muhtaç yaratıklar olduğu anlayışından başka ne veriyordu izleyiciye? Revizyonistler tam da kendi kafalarındaki insanları ekranlara getirmişlerdi.

Türkiye TV'si reklam yayınları yönünden dünyada beşinci sırada

Türkiye'nin dünyada TV yayını yapan ülkeler arasında, reklam yayınlarına yer verme bakımından beşinci sırada olduğu öne sürüldü.

Bu konuda Dr. Metin İnceoğlu tarafından yapılan araştırmada, TV yayını yapan 121 ülkeden ancak 46'sında reklam yayını yapıldığı, Türkiye'nin ortalama olarak saatte 6, günde 30 dakikalık yayın ile ABD, Yunanistan, Portekiz ve İspanya'dan sonra beşinci sırada geldiği belirtiliyor.

İngiliz BBC televizyonu ile Belçika, Danimarka, İsveç, Norveç gibi ülkelerin kamusal radyo-TV kuruluşlarında reklam yayınlarına hiç yer verilmediğine değinilen araştırmada, 'Türkiye TV'sinde 1972 Ocak ayında 301 dakika tutan reklamların, son yıllarda aylık 875 dakikaya kadar yükseldiği vurgulanıyor. "Kamusal bir devlet kuruluşu olan TRT, yüzde 50'yi aşan bir oranda, özel sektör tarafından reklam gelirleri aracılığıyla finanse edilmektedir" deniyor.

Araştırmada TRT'nin bu bağımlılığının reklam yönetmeliğindeki açık hükümlere karşın, seks şiddet, lüks, lotaryacılık gibi eğilimlere ödün vermesine yolaçtığı belirtiliyor.

TV'de gelecek hafta

Salı akşamı sunulacak Akad'ın "DÜĞÜN" filminden bir sahne

8 Ocak Pazartesi

18.33 ALTIN PARA: Çocuklar için bir müzik-eğlence programı. 19.30 SPOR. 21.15 TEKERLEKLER: Dizi filmin 5. Bölümünde sevgilisi ölen Erica kocasına geri dönecek. 22.30 HALİDE EDİP'İ ANMA PROGRAMI.

9 Ocak Salı

18.33 FLANDERLER'İN KÖPEĞİ: Çizgi film dizisinin II. bölümü yayınlanacak. 19.30 BİR KONSER: Ferit Tüzün'ün "Türk Kapriçyosu". 21.15 BEŞ DAKİKA. 22.40 TV'DE TÜRK SİNEMASI (DÜĞÜN): Lütfi Akad'ın yönetip Hülya Koçyiğit, Kâmuran Usluer, Erol Günaydın ve Ahmet Mekin'in başrollerini paylaştıkları 1973 yapımı bir Türk filmi. Akad, Urfa'dan İstanbul'a gelip bir gecekondu mahallesine yerleşen yoksul bir ailenin öyküsünü anlatıyor. Başlıkla kız vermenin kentte de sürdüğünü gösteriyor. Ekonomik büyümenin insancıl değerleri yok ettiği temasını bu ailenin öyküsünde işliyor. İzlenmesi gerekli bir film.

10 Ocak Çarşamba

19.00 ÇOCUKLARIN TV'Sİ. 20.00 BİR KONU, BİR KONUK: Sevgi. dostluk, kardeşlik temaları üstüne halktan biri ile söyleşi. 21.20 ÇARŞAMBA GECESİ: Uğur Dündar ve arkadaşlarının hazırladığı ilgi çekici magazin programı.

11 Ocak Perşembe

19.00 FLÜT ÖĞRENİYORUM: Dizinin 14. bölümü yayınlanacak. 19.30 ANADOLU'YA: Yozgat Çamlıklı Ulusal Parkı tanıtılacak ve Yozgat halk oyunları izlenecek. 21.15 BEŞ DAKİKA. 21.20 YEDİNCİ SOKAK: Dizi filmin 4. bölümü 22.10 HABER-PROGRAM

12 Ocak Cuma

18.33 MARCO: 17. Bölüm. 19.00 HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ (Yunus Balıkları). 19.30 DİLİMİZ TÜRKÇE. 20.00 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI. 21.20 TV'DE SİNEMA (BOKSÖRE AĞIT): Ralph Nelson'ın yönettiği, Anthony Quinn, Mickey Rooney ve Julie Harris'in başrollerini paylaştıkları 1962 yapımı bir ABD filmi. Profesyonel boks dünyasının pislikleri konu ediliyor.

13 Ocak Cumartesi

17.30 FLIPPER (İstakoz Avcıları). 18.00 ÇOCUK 18.30 YAŞAYAN DENİZ (Korsikalı Mercan avcıları). 19.30 LOGAN'IN KAÇIŞI (Korku Faktörü). 21.15 BEŞ DAKİKA. 21.20 KİRALIK KONAK: Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun romanından uyarlanan ve Türkiye toplumunda Meşrutiyet dönemindeki Batı etkisini konu edinen bir dizi filmin ikinci bölümü. 23.05 BİR GAZETECİNİN SERÜVENLERİ: Dizi filmin "Doktorun Vakfı" konulu 3. bölümü yayınlanacak.

14 Ocak Pazar

11.00 TATİL SİNEMASI (Silahşörün Sonu): Phil Karlson'ın yönetip Van Heflin, Tab Hunter, James Derren ve Kathryn Grant'ın rol aldıkları bir ABD westerni. 13.00 TELE PAZAR, 19.10 KÜÇÜK EV (Çekişme). 20.00 LAUREL HARDY (Kabiliyetsiz Müzisyenler) 21.15 BEŞ DAKİKA 21.20 KAPALI KAPILAR ARDINDAKİ WASHINGTON: Dizi filmin son bölümü yayınlanacak. 22.50 BİR OPERA: Mozart'ın Sihirli Flüt operasının ikinci bölümü seslendirilecek.

Deplasmanlı Basketbol Liginde

Eczacıbaşı: 72-Tofaş SAS: 71 Taçspor:103-Fenerbahçe: 90

ECZACIBAŞI: 72-
TOFAŞ SAS: 71

Deplasmanlı Basketbol Liginin önemli karşılaşmasında Eczacıbaşı, Tofas SAS'ı 72 - 71 yendi. Gökhan Günalp ve Ömer Ozan'ın yönettiği İstanbul Spor ve Sergi Sarayında oynanan karşılaşmaya takımlar şu kadroları ile çıktılar:

ECZACIBAŞI: Cem (4), Melih (20), Efe (18), Haighler (18), Kemal (8) Erdoğan (2), Orhan (2).

TOFAŞ SAS: Zeki (8), Kotaraç (26), Cihan (10), Reşat (2), Candan (12), Cevat (9), Yavuz (4).

İLK YARI: 43 - 40 Tofaş lehine.

M. YENİŞEHİR: 110
ZİRAAT FAKÜLTESİ: 87

SALON: Atatürk Spor Salonu

HAKEMLER: Aydemir Ekti, Yalçın Efe.

M.YENİŞEHİR: Serdar (34), Nur (7), Turgay (16), Sabri (18), Benjamin (24), Ali (11).

ZİRAAT FAKÜLTESİ: Ali (20), Ercüment (6), Yaşar (2), Leon (28) Levent (19), Selami (12).

İLK YARI: 52 - 35 Yenişehir lehine.

TAÇSPOR 103 -
FENERBAHÇE 90

SALON: İstanbul Spor ve Sergi Sarayı.

HAKEMLER: Hikmet Erden, Ertan Anadol.

TAÇSPOR: Ali (5), K. Turan (11), Battal (19), Nejdet (25), Remzi (13), Murat (12), B. Turan (18).

FENERBAHÇE: Majak (2), Ömer (22), Halil (18), Ferhan (31), Osman (8), Demir (4), Tuncer (2), Coşkun (0), Hakan (1), Ziya (0),

İLK YARI: 49 - 49

Eczacıbaşı-Tofaş SAS karşılaşmasında bir pota altı mücadelesi.

Futbol Federasyonu, kulüp antrenörlerinin çalışmalarını denetleme kararı aldı

ANKARA

Futbol Federasyonu Türkiye liglerinde çalıştırıcılık yapan kulüp antrenörlerini denetleme kararı aldı.

İkinci yarı çalışmalarına başlayan kulüplerin bulundukları bölgelere gönderilecek uzmanlar antrenörlerin çalışma programlarını bizzat izleyecekler.

Elinde belirli programı olmayan ve çalışmaları düzensiz görülen antrenörler daha sonra Futbol Federasyonu'na rapor edilecekler.

Uzmanların ilk olarak Fenerbahçe Teknik Direktörü Necdet Niş, Beşiktaş Teknik Direktörü Doğan Andaç ve Galatasaray Teknik Direktörü Coşkun Özarı'nın çalışmalarını izleyecekleri öğrenildi.

Voleybol Liginde günün programı

Deplasmanlı Voleybol Ligine bugün yapılacak dört karşılaşma ile devam edilecek. Maçların programı şöyle.

İstanbul Anadolu Spor Sitesi:
13.00 Taçspor-İETT
14.30 B. Boronkay-Altınyurt.

Ankara Selim Sırrı Tarcan Salonu:
13.00 SSK- Oyak Renault.

Beşiktaş cezası bitmediği için bugün yine Balıkesir'de oynuyor.

Cezalı Beşiktaş Basketbol Takımı Balıkesir'de Karşıyaka ile karşılaşıyor

Deplasmanlı basketbol ligine bugün İstanbul, İzmir ve Balıkesir'de oynanacak üç karşılaşma ile devam edilecek. Günün programı şöyle:

İstanbul Spor ve Sergi Sarayı:
13.30 Galatasaray-E. Pilsen.

Ankara Atatürk Spor Salonu:
16.00 DSİ Spor-Şekerspor.

Balıkesir Kurtdereli Ahmet Salonu:
15.00 Beşiktaş-Karşıyaka.

Amatörler için toplanan paranın bir kısmı tekrar kulüplere verilecek

İstanbul'un üç büyük kulübü Fenerbahçe, Galatasaray, ve Beşiktaş'ın maç hasılatından kesilen yüzde on iki oranında amatör paylarından bir kısmı yıl sonunda tekrar kendilerine geri verilecek.

Bu konuda Federasyon Hukuk Kurulu'nun 3 büyük kulübün etkisinde kaldığı söyleniyor.

Bugüne kadar amatörlere kulüplerden net olarak 1.457.019 lira kesildi. Bu paranın sezon sonuna kadar 3.5 milyon liraya varacağı tahmin ediliyor.

Üç büyük kulübe ödenecek paradan arta kalan kısım amatör kulüplere malzeme alımında kullanılacak.

Kapalı Salon Genç Bayanlar Yüksek Atlama Rekoru kırıldı

● Rekoru, 1.56 ile önce Deniz Ataç, daha sonra 1.59 ile Gül Turan kırdı

ANKARA(THA)

Ankara Bölgesi Kapalı Salon Atletizm Birinciliklerinde Genç Bayanlar yüksek atlamada Türkiye rekoru kırıldı.

1.55 olan eski rekoru, Ankara bölgesinden Deniz Ataç 1.56 ile yeniledi.

Deniz Ataç'ın atlayışından sonra eski rekorun sahibi Gül Turan 1.59'u geçerek yeni Kapalı Salon Yüksek Atlama rekorunun sahibi oldu.

(B) Liginde grup birincisi olan takımlar Türkiye Kupasına alınacak

ANKARA (THA)

Bu sezon uygulamasına başlanan (B) ligi karşılaşmalarında grup birincisi olacak takımlar Türkiye Kupasına katılabilecek.

Önümüzdeki sezondan itibaren başlanacak uygulamaya göre (B) liginde grup birincisi olan takımlar Türkiye Kupasının ilk turundan itibaren maçlara katılacaklar.

Öte yandan (B) ligini daha cazip bir hale getirmek amacıyla Futbol Federasyonu bu maçlara katılacak takımlar için önümüzdeki günlerde bir statü hazırlayacak.

Ayrıca sezon başında (B) ligine katılacaklarını bildirmelerine rağmen maçlara çıkmayan takımlara para cezası verilmesini öngören bir yönetmelik hazırlanacağı öğrenildi.

(B) ligi grup birincilerinin Türkiye Kupasına katılmaları halinde kura sonucu bir takımın (A) ve (B) kadroları karşı karşıya gelebilecek.

Cezayir-Türkiye maçının oynanması tehlikeye girdi

ANKARA (THA)

28 Şubat'ta Bursa'da oynanması kararlaştırılan Türkiye-Cezayir Milli maçının yapılması tehlikeye girdi.

Cezayir Devlet Başkanı Bumedyen'in ölümü üzerine ülkede genel yas ilan edilmesi maçın oynanmasını etkiliyor.

Futbol Federasyonu yetkilileri önümüzdeki günlerde bir yazı ile Cezayir Futbol Federasyonuna maça gelip gelmeyeceklerini soracak.

Ancak alınan haberlere göre maçın oynanması zor bir ihtimal olarak görülüyor.

önce dostluk

Gül Yenici

Uyutuluyor mu, yoksa göz mü yumuyor?

"Bir kepazeliktir işte. En acısı yarışmaları izlemeye gelen Spor Bakanı mışıl mışıl uyutuldu. Adeta rüya aleminde gibiydi."

8 yıllık jimnastikçi Çiğdem Özkan en sonunda dayanamadı ve konuşmasına böyle başladı. Çiğdem bu sekiz yıl içinde çeşitli Türkiye ve İstanbul Bölge Şampiyonluğunu kazanmıştı. Bu süre içinde spor mekanizmasının nasıl çürüdüğünü, nasıl yozlaştığını çeşitli kepazeliklere şahit olarak yaşamıştı.

Biliyoruz ki şimdiye kadar yüzlerce sporcumuz ve spor adamımız bu olaylara şahit oldular. Bazıları sporu bıraktılar. Bazıları çeşitli baskılara uğradılar, biraz ses çıkaranları ise çeşitli anti-demokratik uygulamalarla karşılaştılar.

Bu gidiş içinde zaman zaman cılız da olsa bazı sesler yükseldi. dönen dolapları açıkladılar. Ama ne var ki böylesine değerli açıklamalardan kimse yararlanmaya çalışmadı. Açıklamaların üstü kapandı ve arada kaynayıp gitti.

Şimdi biz cılız da olsa tekrar yükselen bu sesi köşemizden duyurmaya çalışacağız.

Çiğdem Özkan bir gazeteye Ankara'da yapılan son Türkiye Jimnastik Şampiyonasından bahsederken "kendi adamlarına maaş bağlansın diye puanlarla oynayanlar mı istersiniz, asimetrik barı indirip süperlerini yutturanlar mı istersiniz" demekte ve şöyle devam etmekte:

"Çok üzücü ama, yarışmaları izlemeye gelip harika çocukları seyrederken teşekkürler eden Spor Bakanını gördükçe, tüm umutlarımı yitirdim... Mışıl mışıl uyutulduğunun farkında olmayan bir Spor Bakanı ile demekki bu işler bu kadar sürüp gidecekti...

Neresinden başlasam bu kepazeliğin bilmem ki.

Erkekler 1. kategoride yarışacak jimnastikçilerden 5.5 puanın altına düşmeyecek 6 jimnastikçiye maaş bağlanacaktı... Bu resmi bir yazı ile duyuruldu. Ama yarışmalardan sonra bir de baktık ki, 6 kişi olarak ilan edilen liste 8'e çıkarılmıştı... Çünkü milli takım antrenörü Zefer Özsavaş'ın iki harika çocuğu liste dışı kalmışlardı. Kolayı vardı, liste hemen 8'e çıkarılıverdi... Ne sihirdir ne keramet misali ellerinin altında bulunan puanlarla da oynayıverince, başlangıçta 5.5 puan tutturup 6'nın içine girme örneğin kardeşim Hilmi Özkan listeden kaydırılıverdi..."

Çiğdem Özkan daha sonra TV'nin jimnastik çekimiyle ilgili durumunu şöyle açıkladı.

"Ama ilgililer yarışmalardan önce gelen TV kameramanlarına şunları şunları çekeceksiniz. dediler. Yani daha önceden çekimi yapılanlar ne hikmetse şampiyon oluvermişlerdi.. Demek ki şampiyonlar daha önceden belli idi...

Bir de başka bir sorun var.

Dünyanın hiç bir yerinde asimetrik barın ölçüleri değiştirelemez. Bizimkiler harika çocuklarının hareketleri hoşgörülsün diye 2.30-1.50 olan ölçüyü alçalttılar... Kısa boylu harika çocuklarına göre ayarladılar..."

Kuşkusuz Çiğdem Özkan'ın yaptığı açıklama daha gerçeklerin yüzde, onbinde biri. Ama biz bu seslerin daha da yükseleceğine inanıyoruz. Kafamızda bulunan yüzlerce soruya cevap beklerken bu sesler diğer sporcuları ve spor adamlarını da cesaretlendirecektir. Umarız yetkililer bu seslere kulak verirler.

Deplasmanlı Voleybol Liginde

Eczacıbaşı: 3 Vinlex: 0

ECZACIBAŞI: 3
VİNYLEKS: 0
HAKEMLER: Tuncer Orhan, Nejat Altav
ECZACIBAŞI: Oktay, Atta, Mitev, Serdar, Zeki, Faruk, Fatih
VİNYLEKS: Yusuf, Dünya, İsmet, B.Selim, Faruk Can, Levent, K.Selim, Ertuğrul
SETLER: 15/6, 15/2, 15/9

MUHAFIZGÜCÜ: 3 -
DSİ SPOR: 0
HAKEMLER: Celal Köseoğlu, Rıza Orhan
MUHAFIZGÜCÜ: Semih, Feyza, Cem, İsmail, Levent, Secaattin.
DSİ SPOR: Necdet, Muhsin, Kahraman, Serdar, Levent, Özdemir,
SETLER: 15/8, 15/10, 15/7

MALTEPE: 3 -
GALATASARAY. 1
SALON: İstanbul Anadolu Spor Sitesi
HAKEMLER: Oktar Tertemiz, Feridun Kırtıl
MALTEPE: Semih, Melih, Mustafa, Alp, Ahmet, Yalçın, İsmail, Hakan, Metin.
GALATASARAY: Korkut, Erdan, Levent, Bozkurt, Recep, Ahmet.
SETLER: 8/15, 15/13, 15/9, 15/6

KARŞIYAKA: 3-DENİZGÜCÜ: 0
KARŞIYAKA: Mustafa, Şükrü, Raif, Erol, Toni, Elvio
DENİZGÜCÜ: Celal, Adnan, Atilla, Akgün, Kemal, Raif
SETLER: 15/3, 15/4, 15/11

SSK: 1 — OYAK RENAULT: 3
SETLER: 14/16, 15/9 10/15, 12/15.

Samsun'da faşist...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bilgiye göre, komando olduğu bildirilen Cevat Ağca'nın bir grup tarafından saldırıya uğraması üzerine, kimliği belirlenemeyen silahlı bir faşist, Ali Kesen ve Selahattin Şen adlı kişileri, tabancayla ateş ederek yaraladı.

Kimliği belirlenemeyen faşistin silahlı saldırısı sonucu, olay yerinde atölyesi bulunan Adalet Partisi İlçe Yönetim Kurulu üyesi Muammer Diri de yaralandı. Olayda yaralananlardan Ali Kesen hastaneye kaldırılırken öldü. Öteki iki yaralıdan AP'li Muammer Diri'nin durumunun ağır olduğu, Merzifon Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

KONYA'DA

Konya ve ilçelerinde meydana gelen çeşitli olaylarda bir komando tutuklandı. Dört komando gözaltına alındı. Müdür yardımcısını ölümle tehdit ettiği iddia edilen bir öğretmenin de gözaltına alındığı bildirildi.

● Konya'da üç gün önce Mehmet Akyüz adlı öğrenciyi ağır yaralayan komando Oktay Ceylan mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Oktay Ceylan üç gün önce Mehmet Akyüz'ü istasyon civarında bıçakla ağır yaralamıştı.

● Konya Gazi Lisesi öğrencilerinden komando oldukları bildirilen Abdullah Şirin, Hüseyin Boyalı ve Mehmet Öztaş aynı okuldan yedi öğrenciye saldırarak yaraladılar.

Saldırgan üç komando okul çevresinde görevli polis ekiplerince yakalanarak, öğrenim özgürlüğünü engelledikleri gerekçesi ile Adliye'ye gönderildiler.

● Çumra İlçesinde Cumhuriyet Lisesi öğrencilerinden komando Sami Güden Ülkü-Bir ve Büyük Ülkü Derneklerinin bildirilerini dağıtırken yakalandı. Yapılan aramalarda çok sayıda bildirinin bulunduğu ve soruşturmaya başlandığı bildirildi.

● Sarayonü ilçesinde bir lise öğretmeninin müdür yardımcısını ölümle tehdit ettiği iddia edildi.

Sarayönü Lisesi Müdür Yardımcısı Nuriye Pınar, polise başvurarak Fen Bilgisi öğretmeni Mustafa Uyar'ın kendisini ölümle tehdit ettiğini bildirdi.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da önceki gece meydana gelen iki ayrı olayda biri ağır iki kişi yaralandı.

İlk olay Fikirtepe Mandıra Caddesinde meydana geldi. Fotoğrafçılık yapan Aydın Özkeli, yüzleri maskeli iki kişinin açtığı ateş sonucu yaralandı.

İkinci olay ise Bahçelievler'de meydana geldi. Bakırköy'de bir lokantada garsonluk yapan Ömer Çankaya'nın evine bir otomobilden ateş edildi. Olayda, isabet eden kurşunlarla ağır yaralanan garson, Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

Malatya Şeker Fabrikasının üretimi 25 bin 700 tonu buldu

MALATYA (AA)

Eylül ayı başında üretime geçen Malatya Şeker Fabrikasında şimdiye kadar 25 bin 700 ton şeker elde edildiği bildirildi. Yetkililer üreticiden alınan 334 bin ton şeker pancarından 25 bin ton şeker, 4 milyon 875 bin litre ispirto, 10 bin ton melas ve 6 500 ton küsbe elde edildiğini, geriye kalan 110 bin ton pancarın da 20 Şubata kadar işleneceğini açıkladılar.

TELEVİZYON

7 OCAK PAZAR

11.00 TATİL SİNEMASI (Savaşta Ne Yaptın?)
Yönetmenliğini Blake Edwards'ın yaptığı, başrollerini James Coburn, Dicik Shawn, Harry Morgan'ın paylaştıkları 1966 yapımı bir ABD filmi. Orijinal adı "What did you do in the war, daddy?" olan film, bir savaş güldürüsü. İtalyanların elinde bulunan bir kasabayı işgal etmek üzere bir Amerikan birliği gönderilir. İtalyan birliğinin komutanı bir festival yapılması şartıyla teslim olmayı kabul eder. O gece festivali yaparlar.

13.00 TELE PAZAR

19.10 KÜÇÜK EV (Özgürlük İçin)
Bu bölümde kasabaya bir grup kızılderili gelir. Şefleri Uzun Geyik hastadır. Halk kasaba doktorunu kızılderili şefi tedavi ettiği için kınar. Film bu ırkçılık sorununu işle

20.00 LAUREL-HARDY (Geminin Kahramanı)
Laurel dolandırıcılık yapan bir çifti yakalar. Böylece tayfası olduğu gemide kahraman olarak görülmeye başlanır.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA (Trafik Kazaları ve Nedenleri)
Sunucu: Cahit Şener. Yapım Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Gürkan Elçi.

21.20 WASHINGTON
Dizi filmin bugün yayınlanacak 10. bölümünde Başkan Monckton, seçim kampanyası için Hank Ferris'i görevlendirir. Fakat Ferris, gazeteci Wiskowski'ye yanlışlıkla bilgi sızdırır. Öte yandan eski karısı Linda'ya dönen CIA Başkanı Martin, Başkanın kendisini görevden alma ihtimaline karşı, Başkanın yasa dışı çalışmalarını CIA aracılığıyla öğrenmeye çalışır.

22.05 SANAT DÜNYASI
Programda "Romeo-Jülyet" balesi, Abidin Dino'nun resim sergisi, pantomim gösterileri, çeşitli tiyatro ve sergiler ve diğer sanat haberleri yer alıyor.

22.25 KLASİK MÜZİK

22.50 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
07.30 HABERLER
09.02 Gençlikle Gelen
10.02 Tatlı Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
13.20 Oyun Havaları
15.01 Türk Hafif Müziği
15.45 Türküler
16.30 Türküler Geçidi
19.00 HABERLER
19.45 Şarkılar
20.02 Türküler
20.15 Ocakbaşı
20.35 Türküler Geçidi
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
00.02 Sevilen Eserler
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.20 Şarkılar
10.00 Çocuğun Dünyası
11.30 Hafif Müzik
13.15 Türküler
13.30 Küçük Koro
14.40 Şarkılar
18.00 Gündemdeki Sorunlar
18.30 Yurttan Sesler
19.30 Haftanın Olayı
20.30 Açık Oturum
21.30 Hafif Müzik
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.00 Caz Dünyasından
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah Konseri
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Ünlü Yorumcular
12.30 Çeşitli Sololar
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Söyleşileri
16.15 Müzik Panoraması
17.00 Çay Saati
19.00 Caz Müziği
20.00 Barok Müzik
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Ses Ustaları
24.00 Saman Yolu
01.00 Kapanış

İran'daki Türk uyruklulardan bir bölümü Ankara'ya getirildi

ANKARA (AA)

İran'daki Şah aleyhtari gösterilen devam etmesi üzerine bu ülkede yaşayan Türk Uyruklulardan bir bölümü önceki gece Ankara'ya getirildi.

Türk Hava Yolları'nın önceki gün Tahran'a giden uçağı ile 100 kadar Türk gece geç saatlerde Ankara'ya döndü.

Bu arada, Irandaki Kanada'lıların boşaltılması işlemi de tamamlandı. Kanada Hava Kuvvetlerine bağlı Askeri bir uçak önceki gün Tahran'a yaptığı son seferde 46 Kanadalıyı Ankara'ya getirdi. Kanada'lılar geceyi Ankara'da geçirdiler ve dün ülkelerine döndüler.

ODTÜ'de sınavlar 29 Ocakta başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi 1977-78 öğrenim yılının 2. dönem sınavları 29 Ocakta başlayacak. 12 gün sürecek olan sınavlar 10 şubatta sona erecek.

1978-79 öğrenim yılı ise 26 şubatta başlayacak. ODTÜ'de normal eğitim Hasan Tan döneminde yapılamamıştı.

Gazi Eğitim Enstitüsünde 3. devre eğitimi 29 Ocakta başlayacak 10 Mart'ta sona erecek.

Klerides...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ana muhalefet Partisi lideri basına dağıttığı yazılı demeçte Rum yönetiminin Kıbrıs sorununda izlediği politikanın toplum çıkarlarını olumsuz yönde geniş şekilde etkilediğini açıkladı.

Klerides, Kipriyanu'nun ABD planının kabul veya reddi konusunda kesin bir tutum izlemezken, Dışişleri Bakanı Rolandis'in Washington'da planın reddedildiğini ABD hükümetine duyurduğunu söyledi.

Klerides demecinde ABD çözüm planına göre Rum toplumunun toplumlararası görüşmeler masasına oturmasını yeniden savundu. Klerides, Kipriyanu'nun Lefkoşe'de Rum liderleriyle başka, Rolandis'in ise Washington'da ABD liderleriyle başka konuştuğunuda söyledi.

TİSK Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu: Siyasi istikrarın sağlanmaması, fiyat artışlarına yolaçıyor

İSTANBUL (THA)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, Türkiye'de son yıllarda siyasi istikrarın sağlanamamasının ve sık sık değişen hükümetlerin kararlı, tutarlı ve sağlam bir ekonomi ve politika uygulamamalarının ekonomik istikrarsızlığa ve fiyat artışlarına yol açtığını öne sürdü. İbrahimoğlu, izlenen para ve kredi politikalarının da yeterli ve gerçekçi olmadığını iddia etti.

Fiyat artışlarının en temel nedenini arz-talep dengesinin kurulamamış olmasına bağlayan İbrahimoğlu, bu dengeyi sağlamanın yolunun tüketimi kısmak yerine üretimi artırmak olduğunu söyledi. Üretimin artmasını engellediği için grevlere de karşı çıkan TİSK Genel Sekreteri, üretimi artırarak arz-talep dengesinin kurulabilmesi için döviz ve enerji darboğazının aşılması gerektiğini öne sürdü.

Rafet İbrahimoğlu devalüasyonun ve Türk lirasının dış değerinin devamlı düşürülmesinin de fiyat artışlarına neden olduğunu söyleyerek, Hükümetin kararlı bir ekonomik ve mali politika izlemesi gerektiğini ifade etti.

KAYIP— THY Apron kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
RASİM KOÇ

Ege Ziraat Odası gübre fiyatlarına zam yapılmasını istedi

İZMİR (ÖZEL)

Ege Ziraat Odası Başkanı Reşit Kurşun dün bir açıklama yaparak hükümetin gübre politikasını eleştirdi. Eleştirisinin ağırlığını hükümetin özel kesime ait gübre fabrikalarını desteklemediği noktasında toplayan Kurşun, bu fabrikaların geliştirilmesi için gübre fiyatına zam yapılmasını istedi.

Gübre fabrikalarının ham madde ve yedek parça ihtiyaçlarının da karşılanmadığını öne süren Ziraat Odası Başkanı, hükümetin özel sektöre kendi mamullerini pazarlama imkanı tanımadığını, maliyetlerinin altında fiyatlarda Zirai Donatım Kurumuna satış yapmak zorunda bırakıldıklarını belirtti. Kurşun, devlete ait gübre fabrikalarının hükümetin politikasından etkilenmediğini sözlerine ekledi.

TÖB-DER İzmir Kongresinde sahte TKP yanlıları 300 öğretmeni salona almadı

İZMİR (ÖZEL)

TÖB-DER İzmir Şubesi 7. Olağan Kongresi dün yapıldı. 1500 öğretmenin katıldığı kongrede sahte TKP yanlısı şube yönetimi, 300 öğretmeni kongre salonuna almadı. Birlik Dayanışma ekibi bu şekilde divan seçimlerini kazandı. Bu arada TÖB-DER Genel Sekreteri Kemal Uzun, Genel Sekreter Yardımcısı Ömer Aslan ve muhabirimiz salona alınmadılar.

Sabahın erken saatlerinde kongre salonunun dışına bütün güçlerini yığan Birlik Dayanışmacı yönetim, kendisine veya Rusya'ya karşı çıktığı gerekçesiyle üyeliğe kabul etmediği, TÖB-DER'den ihraç ettiği öğretmenleri salona almadı. Çok sayıda öğretmen kongreyi dışarıdan izlemek zorunda kaldı.

Birlik Dayanışmacı yönetim, yaptığı açıklama ve konuşmalarda son Genel Kurul'da Töb-Der'i bölerek, kendisini ayrıca "Başkan" ilan edip, örgütü dağıtmaya kalkan Talip Öztürk yönetimini meşru göstermeye çalıştı. Halkçı Eğitimciler, Yurtsever Öğretmenler ve diğer öğretmen grupları buna şiddetle tepki gösterdi. Birlik Dayanışmacıların çalışma programında öne sürdüğü "TÖB-DER'de örgütsel birlik için ileri" sloganı öğretmen kitlesinin büyük çoğunluğu tarafından sahte bulunarak mahkum edildi.

Petrol...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yor.

Bu arada Türkiye petrol kaynaklarına ilişkin olarak elinde bulunan bütün jeolojik jeo-fizik haritaları ile yapılan petrol çalışmalarına ilişkin bütün bulgular Rus heyetine sunuldu

Ruslar bir ay sürecek incelemeleri sonunda edindikleri bütün bilgilerle ülkelerine dönecekler.

Rusların daha sonra Türkiye'ye petrol çalışmalarına ilişkin bütün bulguları Rus heyetine sundu.

Ruslar bir ay sürecek incelemeleri sonunda edindikleri bütün bilgilerle ülkelerine dönecekler.

Rusların daha sonra Türkiye'ye petrol araştırmaları konusunda bir rapor hazırlayacakları ve bu rapor uyarınca birlikte petrol arama çalışmaları yapılacağı bildirildi.

Uzmanlar, Rusya'nın emrinde Türkiye'deki petrol kaynakları ile ilgili olarak zaten yeterince ayrıntılı teknik bilgi bulunduğunu ifade ediyorlar. Uzmanlar bu bilgiden casus uyduların uzaydan çektiği fotoğraflarla elde edildiğini ifade ediyorlar. Bu nedenle uzmanlar Ankara'dan TPAO yetkililerinden Ruslara fazladan bilgi verilmesinin gereksiz olduğuna da işaret ediyorlar.

Batılı liderler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

riyetine "Harrier" uçakları satması da görüşüldü. ABD Başkanı Carter'in bu öneriyi kabul ettiği, Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'in ise bu konuda zor karar verdiği öne sürülüyor. Ancak çeşitli kaynaklar Çin'e İngiliz uçakları satılmasının kesinleştiğini belirtiyorlar.

İlk günkü görüşmelerin önemli bölümünü kapsayan SALT konusu hakkında Başkan Carter'in üç Avrupalı lidere bilgi verdiği bildiriliyor. Bu konuda açıklama yapan Fransa sözcüsü Pierre Hunt, Fransa ve İngiltere'nin elinde bulunan nükleer silahların da SALT Anlaşması kapsamına gireceği için bu konunun kendileri açısından önem taşıdığını söyledi. Ayrıca Avrupa'daki konvansiyonel silahların azaltılması konusunun da zirvede ele alındığı bildirildi.

Fransa sözcüsü Hunt Fransa Devlet Bakanı Giscard d'Estaing'in diğer liderlere 1979 yılında Avrupa'da Atlantik'ten Urallara kadar olan bölgeyi kapsayacak bir silahsızlanma konferansı toplanması çağrısında bulunduğunu söyledi. Sözcü çağrının olumlu karşılandığını, hazırlık görüşmelerinin önümüzdeki aylarda başlayabileceğini de ekledi.

Dörtlü Zirvenin dünkü gündeminde ise Afrika'daki gelişmeler ve ekonomik sorunlar bulunuyordu.

FRANSA'DA GÜNÜN KONUSU: GUADELOUPE

Dört lideri bir araya getiren Zirvede ev sahipliği yapan Fransa'da Guadeloupe günün en çok konuşulan konusu oldu. Gazetelerde bu konuda geniş yazı ve yorumlar yer alıyor.

Fransa'da yayınlanan Le Matin gazetesi dünkü sayısında bu konudaki haberini şu başlıklarla verdi: "Guadeloupe Zirvesinde deniz banyoları ve Doğu-Batı ilişkileri" "Dün en çok iki konu konuşuldu: Çin ve Şah"

Haftalık Le Nouvel Economist dergisi de bu haftaki kapağını Guadeloupe zirvesine ayırdı. Derginin kapağındaki resimde Carter, d'Estaing, Schimdt ve Callaghan dünya şeklindeki bir topla futbol oynuyorlar. Stad tıklım tıklım dolu. Oyunu çok dikkatli bir şekilde izleyen seyircilerin hepsi Çinli.

MHP Bingöl...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Elçi, isteğinin yerine getirilmemesi üzerine Vilayet binası koridorunda Valiye hakaret etti. Valinin şikayeti üzrerine MHP İl Başkanı Elçi, polisler tarafından yakalanarak Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edildi.

Kamboçya...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Pen'in en önemli ikmal yolu olan Pnom Pen-Kompong Som kara yolunu ele geçirmeye çalışıyor.

Pnom Pen radyosunun haberinde 3 günden beri bütün şiddetiyle devam eden çarpışmalarda bin kadar Vietnam askerinin öldürüldüğü ve 70 Vietnam tankının da savaş dışı bırakıldığı belirtildi.

Yıldırım harekat biçiminde sürdürülen Vietnam istilasının Kamboçya halkının büyük direnişiyle karşılaştığı ve savaşın 8 cephede birden bütün şiddetiyle devam ettiği bazı cephelerde Vietnam birliklerinin geriletildiği belirtildi.

Öte yandan Kamboçya Başbakanı ve Kamboçya Komünist Partisi Genel Sekreteri Pol Pot'un gerekirse başkent Pnom Pen'i terkederek gerilla savaşına katılmak üzere kırlara dönebileceğini söylediği belirtiliyor.

Saldırgan Vietnam ise Kamboçya topraklarına girenlerin Vietnam askerleri değil "Kamboçya Ulusal Kurtuluş Cephesi Gerillaları" olduğunu iddia etmeye devam ediyor.

KAYIP— Karnemi yitirdim. Geçersizdir.
KAMER GÖK

Karadeniz Rusya'nın gölü mü?

(Baştarafı 1. saytada)

"Rusya ile iyi komşuluk ilişkilerinin geliştiğinden" sözedilmiş. Rus askeri gemileri Sinoplu Sami Baş'ı alıp götürmüş ve iki ay gözaltında tutmuş. "Barış ve yumuşama süreci gelişiyor" denmiş, uluslararası sularda avlanan balıkçılarımızın ağlarına, balıklarına el konmuş. Moskova'da saldırmazlık paktı niteliğinde Siyasi Belge imzalanmış, Brejnev'in hücumbotları balıkçılarımıza ateş açmış, Ruslar onları Türkiye'nin askeri tedbirleri ve yeraltı zenginlikleri konusunda sorguya çekmişler.

Sadece Karadenizli yurttaşlarımızın başından geçen olaylar, Rusya'nın "iyi komşu" ve "dost" olmadığını göstermeye yeterlidir Balıkçılarımızın son yıllarda karşılaştıkları saldırılar, Rusya'nın Karadeniz'deki emellerinin bir ifadesidir. Yeni Carlar Karadenizi kendi gölleri olarak görüyorlar ve bunu Türkiye'ye tehditle, zorla kabul ettirmeye çalışıyorlar. Hani Moskova'da Karedeniz'in hakkaniyetli bir şekilde paylaşılması konusunda Rusya'yla anlaşmaya varılmıştı? Hani Ruslar, Türkiye'nin Karadeniz'deki haklarını teslim etmişlerdi? Kaçırılan balıkçılarımızın büyük kısmı Karadeniz'deki uluslararası sularda avlanırlarken götürüldüler. Anlaşmalar, kağıt parçalarına atılan imzalar Brejnev için hiçbir anlam taşımıyor.

Yunanistan üç tane balıkçımızı götürdüğünde protestolar yağdıranlar ve misillemeye girişenler, Rusya'nın korsanlıkları karşısında niçin susuyor? Balıkçılarımız Rusların tecavüzleri karşısında şimdiye kadar milyonlarca lira zarara girdikleri, hatta Rus gizli servisleri tarafından Türkiye'nin askeri faaliyetleri hakkında sorguya çekildikleri halde hükümetler şimdiye kadar niçin hiçbir girişime bulunmadılar? Türkiye'nin egemenliğine ve haklarına yönelen tecavüze kimse gözlerini yumamaz. Aksi halde bugün Karadeniz'in hamsisine el koyan aç gözlü deniz ağası, yarın bütün yurdumuza pençesini uzatacaktır. Hükümet balıkçılarımızın uğradığı saldırılar karşısına artık kararlı bir tutum almalıdır.

Güngör: "Demirel...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve Türk Yıldırım Komandoları adlı faşist örgütler mühürleriyle otomatik silahlarıyla ve bombalarıyla yakalandı. Bombaların yakalandığı yerde MHP'lilerin ev ve işyerleri de yazılıydı. Esrarengiz yüzbaşı Mehmet Ali Çevik-er'in MHP için gönderdiği tahrip kalıpları K. Maraş'ta ele geçirildi. Sanık Mustafa Çokuçkun karakolda iken telefonla esrarengiz yüzbaşıyla görüştürüldü. Bu sayede İstanbul'daki tahrip kalıpları depodan kaçırıldı."

Daha sonra dağa çıkan ETKO çetesinin TİKP tarafından açığa çıkarıldığını belirten Güngör şöyle dedi:

"Bütün bu olaylar tertibi ve tertibin sahibini açık olarak göstermiyor mu? Demirel, MHP'nin bu tertiplerine ne diyor? Maraş'ta AP'li MSP'li vatandaşlar MHP'den nefret ediyorlar. MHP mezhep çatışması yaratarak AP ile MSP'yi kendi yanına çekmeye ve MC'yi diriltmeye çalışıyor. MHP, AP'li vatandaşlar üzerinde de terör uyguluyor. Demirel, MHP'nin bu baskı ve terörü karşısında hangi hesaplarla sessiz kalıyor.

MHP'nin son olaylardan önce özellikle Cuma namazında halkı tahrik ettiğini de belirten Güngör şunları belirtti:

"AP'li esnaflar zamları protesto mitingi yaptı. MHP militanları mitinge sızdılar. Esnafın yasal gösterisini saptırmaya ve polisle çatıştırmaya çalıştılar. Esnaf, MHP'nin oyununa gelmedi. 150 kadar MHP militanı polisle çatışdı.

"Çiçek Sinamasına da MHP'liler bomba attı. İki devrimci öğretmeni de MHP'liler öldürdü.

"Son olaylardan önce başka illerdeki MHP militanları Maraş'ta toplandı. ETKO davasında yargılanan Vahdet Sayın'ın Sosyal Sigortalar Kurumun'da bir hafta boyunca toplantılar yaptığı, hergün saat 15.00 otobüsüyle MHP militanlarının Maraş'a getirildiği biliniyor. Olayların başlatıldığı gün, MHP, AP'li esnafa da baskı yapmış ve dükkanlarını kapattırmıştır.

"MHP militanlarının AP'li Belediye Başkanı tarafından belediye'ye doldurulduğu bunların işe gelmeden para aldıkları bütün Maraş halkının bildiği bir gerçektir. AP, belediyenin imkanlarını neden MHP'lilere peşkeş çekti?"

Güngör, konuşmasının sonunda:

"MHP'li katilleri Ulubatlı Hasan diye nitelemek kendini desteklemeyenleri düşman olarak gören ve halkı düşman cephelere bölmeye çalışan Türkeş'e hizmet etmiyor mu? AP bu tutumuyla MHP'nin daha kanlı tertiplerine zemin hazırlıyor. AP'nin tutumu, Rusya'nın Türkiye'yi gerici bir iç savaşa sürükleyerek parçalama emellerine de hizmet ediyor." dedi.

DENİZ YOLLARININ BANDIRMA SEFERİ, LODOS YÜZÜNDEN YAPILAMADI

● Lodos yüzünden demir tarayan gemi, denizaltı telefon kablolarında arıza meydana getirdi

İSTANBUL (AA)

Harem iskelesinde demirli bulunan bir geminin şiddetli lodos fırtınası yüzünden demir taradığı ve Üsküdar Salacak arasında, deniz altından geçen telefon kabloları üzerinde karaya oturduğu bildirildi. Telefon hatlarında 600 devrelik bir arızanın meydana geldiği, ancak, yedek devreler ile bağlantı sağlanarak arızanın büyük ölçüde giderildği belirtildi.

Bu arada Denizcilik Bankasına ait Bandırma feribotunun şiddetli lodos yüzünden İstanbul'a gelememesi nedeniyle dün sabahki İstanbul Bandırma seferi yapılamadı.

Yetkililer hava koşullarının elverişli olması halinde feribotun Bandırma'dan hareket edeceğini ve Bandırma seferinin bugün sabah yapılabileceğini bildirdiler.

İLAN

Kahramanmaraş'taki katliam sırasında MHP'li saldırganlar tarafından parti binamız da yakılmış ve yağmalanmıştır. 9551 numaradan 10150 numaraya kadar olan üye fişlerimizin, genel merkezimize ait bağış makbuzlarımızın ve diğer resmi evraklarımızın akibetini bilmiyoruz. MHP'liler ve başka güçler tarafından herhangi bir yerde kullanılması ihtimaline karşı ilgilileri uyarır ve bu belgelerin geçersiz olduğunu bildiririz.

TİKP Kahramanmaraş İl Başkanı
Avukat Haydar Güngör

Tren...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bildirildi.

SORUŞTURMA SÜRDÜRÜLÜYOR

Soruşturmayı yürüten Yenimahalle Cumhuriyet Savcıları kaza nedeninin, ışıklı uyarı sistemine uyulmaması olarak belirlendiğini bildirdiler. Edinilen bilgilere göre, kaza sırasında hayatlarını kaybedenlerden 11 kişinin Esenkent istasyonunda duran Boğaziçi Ekspresinin ilk vagon yolcuları arasında bulunduğu belirtildi.

Savcı yardımcılarından Tuncer Onar, kazaya yol açan Anadolu Ekspresi seyir defterinin incelendiğini, bu defterde şef tren ile makinisti yardımcısının adlarının yazılmadığının belirlendiğini bildirdi. Bu nedenle, Pazartesi sabahından itibaren soruşturmanın Devlet Demiryolları yetkililerinin de katılmasıyla, bu yönde derinleştirileceğini belirtti.

Bu arada bazı yetkililer "kazanın ucuz atlatıldığını ve çok büyük bir faciada mucize sonucu kurtulunduğunu" söylediler.

Hayatlarını kaybeden yolculardan, kimlikleri tespit edilen 19'unun isimleri şöyle:

Nedim Yüksel Mete, İsmet Alnar, Ercüment Aksoy, Çağlar Coşkuner, Mehmet Özbay, Oktay Atılgan, Orhan Özben, Kemal Namlı, Osman Ebi, İhsan Albay, Şerif Turan, Macide ve Fevzi Erek, Mehmet Aksoy, İsmet Aslan, Nedim Tan, Ercüment Keser, İsmail Turgut, Osman Yaman.

Önceki gün saat 18.00'e kadar süren çalışmalar sırasında, enkaz altından kurtulan yaralılar da Ankara'daki çeşitli hastanelere götürüldüler. Kurtarma ekiplerinin olay yerine çok geç gelmesi de yaralı sayısını artırdı. Şiddetli soğuk, enkaz altında bekleyen yolcuların donma tehlikesi geçirmelerine yol açtı.

YARALILARIN DURUMU

Ankara'da çeşitli hastanelerde bulunan yaralıların çoğunun iyi olduğu, beyin travması geçiren bazı yolcuların ise durumunun ciddiyetini koruduğu bildirildi.

Bu arada, kazada yaralanan Devlet Tiyatrosu Sanatçılarından bir kısmı tedavi edildikleri hastanelerden taburcu edildi. Sanatçılardan, Numune Hastanesinde tedavi altına alınan Fikret Ergin, Gülhane Hastanesinde ameliyata alınan Ayşe Erdurak ve ışıkçı Fahrettin Özen'in tedavileri sürüyor.

ANKARA—İSTANBUL DEMİRYOLU ULAŞIMA AÇILDI

Tren kazası nedeniyle ulaşıma kapanan Ankara-İstanbul demiryolu önceki gece ulaşıma açıldı. Yolun trafiğe açılmasıyla Anadolu Ekspresi önceki gece İstanbul'a hareket etti.

Kısa adı DYF-İş olan Demiryolu İşçi Sendikaları Genel Başkanı Şerafettin Akova, tren kazalarının önlenmesi için daha etkin tedbirlerin alınmasını istedi.

Anadolu Ekspresi ve Boğaziçi Ekspresinin çarpışması sonucunda meydana gelen kazayı incelemek için kaza yerine giden DYF-İş Genel Başkanı Akova, daha sonra, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt ve DDY Genel Müdürü Oral'a birer telgraf gönderdi.

Akova telgrafında, kazadan duyduğu üzüntüyü belirterek, bu tür kazaların önlenmesi için daha etkin tedbirlerin alınmasını istedi.

Önceki gün meydana gelen tren kazasında ölen iki çalışanı için Devlet tiyatrolarında cenaze töreni yapıldı. Saygı duruşu ile başlayan törene tüm Devlet Tiyatrosu çalışanları ölenlerin yakınları ve birçok sanatçı katıldı.

Nedim Yüksel Mete ile İsmet Avlar'ın cenazeleri Hacıbayram camiinde kılınan öğle namazından sonra Karşıyaka mezarlığında toprağa verildi.

KAYIP— Nufüz cüzdanımı, ehliyetimi ve kimlik kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Rıza ÖZCAN

Adalet Partisi

(Baştarafı 1. sayfada)

Evet AP, MHP ile ittifak ederek MC hükümetini kurdu, dostluklardan halkı baskı altına almada yararlandı. Türkeş'in birçok suçuna böylece ortak oldu. Fakat bu gerçekler dahi, ikisinin aynı şey olmadığını göstermektedir.

Kaldı ki bir zamandan beri AP içinde MHP'ye karşı gittikçe güçlenen bir eğilim vardır. Bu eğilimler AP'nin politikasına hakim olmasa dahi, gelişme yönü budur. Çünkü MHP'nin cinayetleri, bütün Türkiye'de, bu arada AP örgütü içinde de tepkilere yol açmaktadır. AP Kongresi öncesinde özellikle Ege ve Doğu Bölgesi örgütleri MHP-ile beraber yürümeye karşı çıkmışlardı. Bu istek Maraş katliamından sonra yeniden yükseldi.

Ankara'daki AP'li belediye meclis üyeleri, CHP'li ve MSP'li üyelerle birleşerek faşist yuvaların dağıtılmasını istediler. Birçok AP örgütü, MHP'ye karşı tavır alınması için "Demirel"i harekete geçirmeye çalıştı. Bu tutum bugün başarıya ulaşmadıysa, bunun sebebi Demirel'in CHP hükümetini yıpratma hesaplarını herşeyin önüne çıkarmasıdır.

Demirel'in MHP'den elini çekmesi, en başta AP içindeki mücadelenin ürünü olacaktır. Bununla beraber, böyle bir gelişme, biraz da demokratik güçlerin doğru tutum almasına bağlıdır. AP'ye faşist damgasını vuran ve onu MHP ile birleştiren tutum, ancak MHP'yi kurtarmaya hizmet eder. Çünkü MHP'nin en önemli meselelerinden biri AP'den tecrit olmamaktır.

Demirel'in Türkeş'e kanat germekten vazgeçmesi, MHP'nin sonu demektir. Nitekim CHP hükümeti bunun farkındadır. Gerek Ecevit'in gensoru dolayısıyla mecliste açıkladığı görüşler ve gerekse Necdet Uğur'un Bütçe Karma Komisyonun'daki isabetli konuşması, AP ile MHP'yi dikkatle birbirinden ayırmakta ve oku cinayet şebekesinin üzerine yollamaktadır.

Sayın Necdet Uğur şöyle demektedir: "Çözüm halktadır ve bu iki siyasal örgüttedir... Demokrasi yoksa AP'de yok, CHP'de yok." (Milliyet 5 Ocak 1979)

Sorumlu ve ciddi düşünen herkes meseleye böyle baktığı halde revizyonistler AP'yi niçin MHP'nin yanında tutmaya çalışıyorlar?

Çünkü onların en büyük telaşı, Brejnev'in iç savaş kışkırtıcılığının boşa çıkmasıdır. Bu yüzden onlar, MHP'yi kurtarmak pahasına, bombayı AP ile CHP'nin arasına atıyorlar.

Sovyetler Birliği'nin bütün çabası, Türkiye'yi kamplara bölmek ve iç savaşa sürüklemektir. Bir yanda Türkeş'in MC'si, diğer yanda İsmail Bilen'in UDC'si kurulmalıdır ve Türkiye halkı birbirini kırmalıdır.

Her iki gerici mihrakın planını bozacak olan siyaset, iki süper devlete karşı Türkiye cephesidir.

Demirel elini Türkeş'in kanlı elinden çekmelidir.

CHP, sırtındaki TKP kenesini atmalıdır.

İki büyük parti Türkiye cephesinde yer almalıdır.

CHP ve AP'ye oy vermiş olan milyonların isteği budur.

NOT: Siyasi durum konusundaki tahlilimize önümüzdeki günlerde devam edeceğiz. Okuyucularımızın görüş ve eleştirilerini yazmalarını diliyoruz.

Karakış...

(Baştarafı 1. Sayfada)

rak devam eden kar yağışının hayatı geniş ölçüde etkilediği bildiriliyor.

Bir süredir havaların iyi gittiği Erzurum'da da kar yağdı. Karayolları yetkilileri Doğu Anadolu'nun her yerinde kar yağdığını, kapanan bazı yolların açılması için çalışıldığını söylediler.

Kar kalınlıklarının Erzurum, Kars ve Ağrı'da 15, Erzincan'da 5, Sivas'ta 12 cm.yi bulduğu bildirildi.

KARAYOLLARINDA DURUM

Karayolları Genel Müdürlüğü ise soğuk hava nedeniyle kapalı olan yolların açılması için çalışmalar yapıldığını, Doğu bölgesindeki bazı yolların ulaşıma açıldığını bildirdi.

Kapalı olan yollardan Erzurum-Tortum yolu Aşkale-Maden yolu, Erzurum-Aşkale ayrımı-İspir yolu, Çobandede-Hınıs yolu açıldı.

Artvin-Tortum ayrımı-Oltu yolu, Söylemez ayrımı-Karayazılar, Hacıömer-Tekman yolları da ulaşıma açıldı.

Şehirlerarası yollardan Sivas-Erzincan ve Erzurum-Trabzon yolu Kup geçidi de ulaşıma açıldı.

Kapalı olan ve halen açılamayan yollar ise şöyle: Doğu Bölgesinde Erzurum-Çat, Ardahan-Göle, Damal-Posof, Kars-Bigor, Kars-Göle, Hınıs ayrımı - Karaçoban, Hınıs ayrımı-Halil Çavuş, Tunceli-Pülümür-Mut yolları kar ve çığdan kapalı, Güneyde Adana-Kozan yolunun kapalı olması nedeniyle Kozan'a Ceyhan-Uzunköprü üzerinden ulaşım yapılabiliyor.

Kozan-Teke-Şahinbeyli, Kahramanmaraş-Gökçek yolları da sel nedeniyle ulaşıma kapalı.

Adana-Antep yolu, Osmaniye-Bahçe arasından tek şerit olarak ulaşım yapılıyor.

İstanbul-Ankara yolu, Adapazarı hududuna kadar normal işleyemiyor. Özellikle İzmit-İstanbul arasında ağır hava muhalefeti nedeniyle tıkanıklık olduğundan trafik ağır seyrediyor.

Karayolları Genel Müdürlüğü özellikle İzmir-İstanbul arasında yolun kötü olması nedeniyle, şoförlerin takoz, çekme halatı ve zincirsiz yola çıkmamaları gerektiğini belirttiler.

KARS'TA TRT EKİBİ MAHSUR KALDI

Kars televizyon verici kulesinde çalışan TRT ekibi, kötü hava koşulları yüzünden külede mahsur kaldılar.

Aylardır bahar havası yaşanan Kars'ta havalar birden soğudu. Fırtına ile birlikte kar yağışı başladı.

Bu arada Kars Televizyon ekibi, Kars'a 5 kilometre uzaklıktaki Borluk tepesinde bulunan televizyon verici kulesinde Perşembe akşamından bu yana mahsur kaldılar. Ekibin kurtarılması için çalışmaların sürdürüldüğü bildirildi.

BAŞSAĞLIĞI

Acı tren kazası sonucu kaybettiğimiz Demiryolu çalışanlarının, Devlet Tiyatrosu sanatçılarının ve kazada ölen tüm yurttaşların yakınlarına baş sağlığı diler acılarını paylaşırız.

Aydınlık GAZETESİ ÇALIŞANLARI

Aydınlık
BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

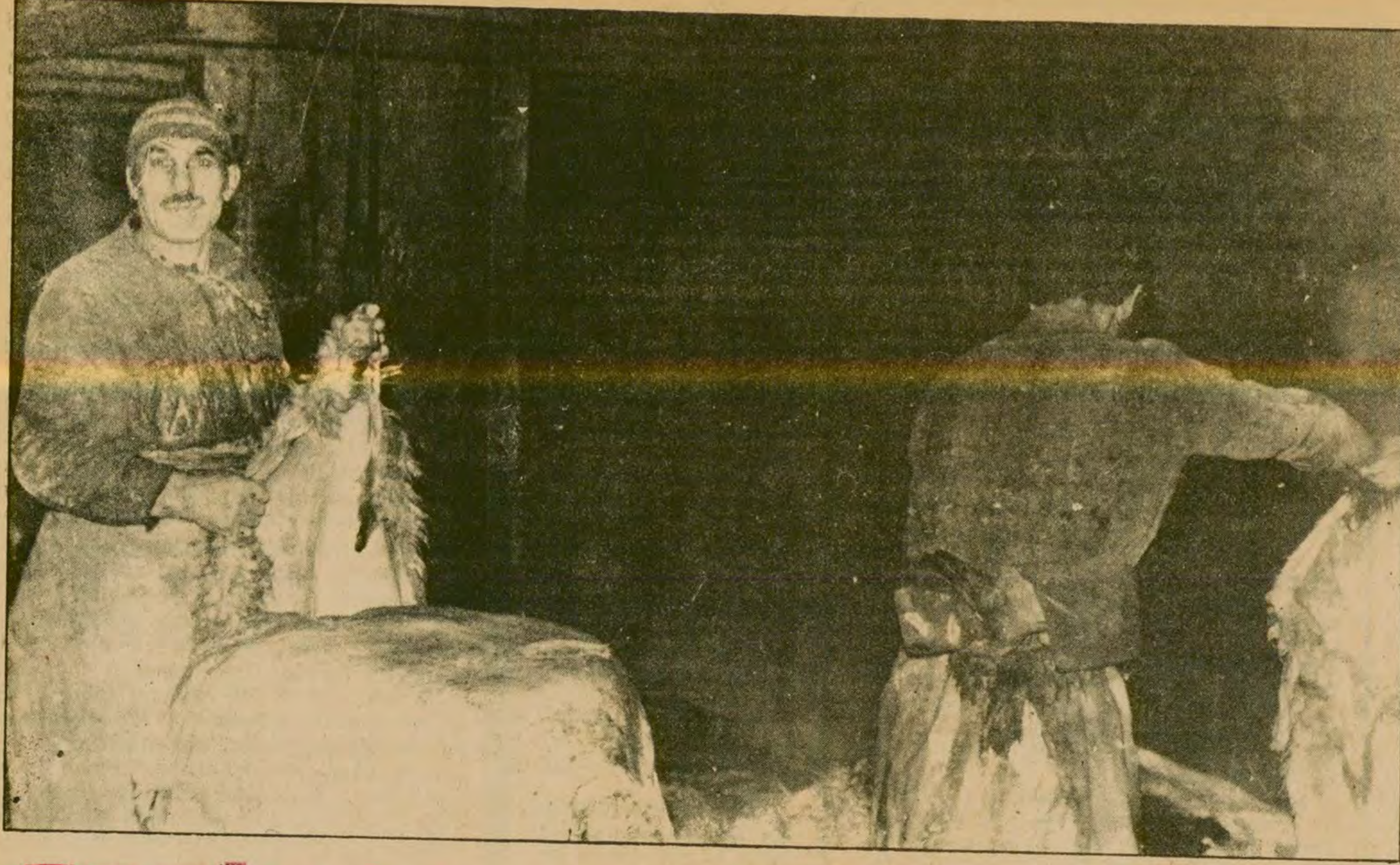
MERKEZ BÜROSU İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BUROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BUROSU: 857 Sok. Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BUROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BUROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais, 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 00322-215 40 60
İSVEÇ: Luntma kargatan 58, 11358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens (V.D), Lozan

EKMEĞİNİ TAŞTAN ÇIKARANLAR

NECATİ GÜNGÖR

ERZİNCANLI GARİP YA DA İŞSİZLER ORDUSUNUN SIRA NEFERİ!

■"Dışarıda, Kazlıçesme sokaklarında soğuk ve rüzgarlı hava hâlâ öttürüyor borusunu. Dışarıda, Kazlıçeşme sokaklarında, Maksim Gorki'nin yasallaşmış havdutluk dediği, ticaret ilişkisi kol geziyor..."

■"O pis ve çamurlu sokaklara aradabir, pırıl pırıl bir Mersedes girip çıkıyordu. Renk renk, gıcır gıcır, yaktığı her damla benzinde kim bilir kaç işçinin alın teri olan mersedesler... Kaderin acı bir cilvesiyle bu kirli sokaklara düşmüş saraylı kızlar gibi, öyle mahcup, öyle nazlı, kıvrılıp geçiyorlar..."

"İşte o zaman... Mersedes marka arabalara kurulup, Kazlıçeşme'nin lağım akan sokaklarından geçen, deri, naftalin, tuz ve yapağı kokulu yazıhanelerde kan içen tüccarın avucunda, zavallı bir böcek gibi ezilir Anadolu esnafı"

Bundan birkaç hafta önce, yine böyle bir pazar günü, yine bu sayfada ve dört sütun üzerinden Kazlıçeşme'nin hamallarını anlatmaya çalışmıştık.. Ve demiştik ki, burada açlıkla ekmek arasında seçim yapmak zorunda kalan insanlar çalışır. Demiştik ki, burası Kazlıçeşme: Burada beylere, beyzadelere ve de sidikli konteslere kürkler yapılır. Burası Kazlıçeşme: Deri ticaretinin cümle dalaveresi burada döner. Burası Kazlıçeşme: Türkiye'nin dört bir yerinde kesilen hayvanların derisinden vurgun payı alır tüccarlarımız!

Bu dediklerimizden vazgeçmedik.

Bugün yine Kazlıçeşme'deyiz.

Bugün yine, bir lokma ekmek için, yaşanası şu tatlı dünyada bir lokma ekmek için alınterini, kol gücünü ve hatta bütün bir ömrünü haramzadelere satmak zorunda olan insanlar arasındayız.

Dışarısı soğuk ve rüzgarlı. Kazlıçeşme'nin çamuru dizboyuna ulaşan o pis sokaklarında tek tük insanlar dolaşıyor. Bizim insanlarımız. Yine o pis, çamurlu sokaklara arada bir, pırıl pırıl bir Mersedes girip çıkıyor. Renk renk, gıcır gıcır, yaktığı bir damla benzinde kimbilir kaç işçinin alınteri olan Mersedesler... Kaderin acı bir cilvesiyle bu kirli sokaklara düşmüş saraylı kızlar gibi, öyle mahcup, öyle nazlı, kıvrılın geçiyorlar.

Dışarısı soğuk ve rüzgarlı.

Hamallar ve işsizlerin küme küme oturduğu kahvenin orta yerinde bir soba yanıyor. Önceden gelenler, çevre yanına dizilmişler sobanın. Öyle gürül gürül yanmıyor, ama, yine de içeride ılıman bir hava var. Dışarıda eli ayağı buza kesmiş insanlar, daha içeri girer girmez yüzlerine çarpan bu ılıman havayla belli belirsiz bir rahatlık duyuyor ve hemen kendilerine sıcak bir çay ısmarlıyorlar.

Kahveci Mevlüt -adını Garip'ten öğreniyorum- Erzincanlıymış. Garip'in memleketlisi. Bize sormadan getirip çayları masamıza bırakıyor. Bunu yaparken, göz ucuyla da beni süzüyor. Belli ki merak ediyor, Garip'in bu yeni, şimdiye dek hiç görmediği arkadaşını... Ve Garip'in konuğu benim konuğum anlamında, getirip bırakıyor çayları önümüze.....

Ticaret, lağım suları gibi akar burada...

Kazlıçeşme'nin kirli sokaklarını, kirli ilişkilerini düşünürken, Orhan Kemal'in Cağaloğlu için söylediği bir söz geliyor aklıma ansızın: "Dünyanın her yerinde lağımlar yerin altından geçer; Cağaloğlu'ndaysa yerin üstünden..." Böyle söylemiş ustam Orhan Kemal, kültür ve edebiyatın karaborsası olan, bilginin ve sanatın bakır fiyatına bile alınmadan pırlanta fiyatına satıldığı Cağaloğlu'nu anlatmak için... Bütün gerçekliği ve bütün acılığıyla Kazlıçeşme için de aynısı söylenebilir bu sözün. Aslında sokakları kaplayan pislik, ticaret ilişkisinin lağımından başka bir şey değildir burada. Türkiye'nin dört bucağındaki insanın tepeden tırnağa sömürülmesinden başka bir şey değildir. Nedenini bilmiyorum, buranın tüccar takımı genellikle Kayserili, ya da Rum ve Yahudi... Bu kişilerin çıynağına düşmeye görün; sırtınızdaki gömleğe kadar soyarlar da haberiniz bile olmaz; haberiniz olsa bile çaresiz koyarlar ki, başvurabileceğiniz bir taş bulamazsınız.

Ta Osmanlı'dan beri düzenlerini böyle kurmuştur, böyle işletir ve sömürürler Anadolu esnafını bu haramzadeler...

Eskiden, daha Türkiye'nin karayolları bugünkü gibi gelişmeden önceleri, Kazlıçeşme'nin tüccarları Anadolu kentlerine, ilçelerine birer birer adam yollar, esnafın malını ayağına kadar giderek satın alırlardı. Anadolu insanı, ayağına kadar gelen bu "eksper" namıyla bilinen haramzade uşağını konuk eder, yedirir içirir, evinde yatırır, sonra da onların biçtiği değer üzerinde üç aşağı beş yukarı anlaşarak satardı, bir yıl biriktirdiği deriyi. Ve satılan deriler, Devlet Demir Yollarının kara vagonlarına yüklenip ve dahi Tanrı'dan yol açıklığı dilenip varılırdı bilmem kaç gün, kaç gecede İstanbul'a.

Anadolu esnafı, İstanbul'un piyasasını hiç bir zaman bilmemiştir, bilmemektedir. Anadolu esnafının arkasında devlet yoktur. Anadolu esnafı, Devlet-i aliyi besleyen sağmal inektir sanki, sözüm meclisten dışarı. Anadolu esnafı, kaplanın pençesine düşmüş fareler misalidir, Kazlıçeşme ağalarının elinde.... Bütün hesaplar, bütün vurgunlar onların sırtından yapılır. Peki, nasıl işler bu sömürü çarkı?

İsmet Paşa bile kurtaramaz

Anlatalım; Kazlıçeşme'de hamallar kahvesindeki işsiz deri işçisi Erzincanlı Garip'i bir an için bekletip, bu namussuz çarkı kaba çizgileriyle anlatalım sizlere...

Anadolu'da kasaplar vardır... Büyük kentlerin üçe alıp beşe satan kasaplarına benzemeyen esnaflardır onlar. Hayvanın karnından kaç gram yağ çıkacağını bile hesaplayabilen, hesaplamak zorunda olan zenaat ehli kişiler.... Büyük kentlerin et kombinalarından hazır alıp yüzde bilmem kaç kazanç oranı yükleyip tüketiciye satabilme olanağı yoktur bu esnafın. Hayvanı canlı canlı satın alırken, bütün kazancını ona göre ayarlamak durumundadırlar. Sözgelimi, kilosunu elli liradan sattığı eti, kırk beş liraya mal edebiliyorsa, bir de hayvanın derisini, barsağını kâr hanesine yazabiliyorsa, -bütün bunlar, ince zenaatkarlık isteyen işlerdir- iyi bir esnaf, iyi bir kazanç sahibi sayılır o kişi. O iyi esnaf, o iyi kazanç sahibi, bir yandan evinin ve çoluk-çocuğunun geçimini çıkarırken, bir yandan da, "sermaye" tutmak amacıyla, günü gününe kesilen hayvan derilerini biriktirir. Bu biriktirme ise, öyle, sarrafın sarı altın biriktirmesine benzemez. Dediğimiz gibi, "zenaat ehli" kişilerin becerebileceği bir iştir: Önce, tuzlanıp saklanır deriler. Eksik tuz verip kokuşturmadan, fazla tuz atıp yakmadan deriyi. Aslında bu deri denilen nesne, nazlı bir varlıktır. Hayvanın sırtından soyup aldıktan sonra bile özenli bir bakım ister, ondan yarar bekleyenlerden.... Tuzlanan deriler, yazın bol güneşli aylarında, açık alanlara serilip kurutulur. Ne gölgede kalıp nem saklayacaktır içinde, ne de fazla güneşte bekleyip yanacaktır... Saat saat, dakika dakika başında oturup ilgilenecektir biri onunla. Güneşte yanmış deriler, "eksper" denilen adamların gözlerinden kaçmaz da ondan... Sonra rutubetsiz ambarlarda, küflenme ve kızartılara yol açmayacak biçimde saklanır deriler. Koyun, kuzu, keçi, derileri...

Şimdilerde artık "böyük" tüccarlar, Anadolu esnafının ayağına kadar da gitmez. Ya esnaf, bir yıl, iki yıl biriktirdiği derileri kamyonlara yükleyip Kazlıçeşme'ye dek ulaştırır; ya da Anadolu kentlerinde türeyen ve genellikle Antepli, Kayserili, Uşaklı olan orta boy aracı-tüccarlara kapatır malını... Eğer bunlardan birincisi olmuşsa, yanı esnaf kendi malını yükleyip de Kazlıçeşme ağasının ayağına dek gelmişse, güneşte bekletilmiş deri gibi çatır çatır yandığının resmidir ki, İsmet Paşa kalkıp da gelse mezarından kurtaramaz onu!....

Önce piyasanın kapalı olduğu, dışarıdan mal istenmediği söylenir utanmasızca. Hem böyle söylenir, hem de kapıya dayanmış mal, Kazlıçeşme ağasının ambarına taşınır. Başka kapıya gidilmesine göz yumulmaz. Ardından; dükkanını, tezgahını, çoluk-çocuğunu bırakıp da buralara kadar gelmiş olan kişinin burnunun sürtmesi beklenir. Günlerce gelip gidecek, bir konuşma fırsatı yakalamaya çalışacaktır ağayla.... Düşleri kırılacak, umudu tükenecek, geldiğine geleceğine bin pişman olacak; ama günden güne de, bekletilen deriler için ambar kirası ödeyecek ağaya! Çünkü orada devlet ağadır, tüccar namıyla maruf azılı para babalarıdır. Çünkü Kazlıçeşme'de, utanma duygusu, ar, haya, namus ve insanlık denilen kavramlar iflas etmiştir! Çünkü Kazlıçeşme'de, yalnız ve yalnız deri tüccarlarının yasaları işlemektedir.

Kazlıçeşme'de insanlık iflas etmiştir!..

Binbir umutla Anadolu'dan mal yükleyip getiren o arkasız, o örgütsüz küçük esnaf için tek çıkar yol vardır artık: Ne pahasına olursa olsun, her Allah'ın günü boşu boşuna kira ödemekten kurtulup bir an önce, yuvasına, işinin başına dönmek...

İşte o zaman... Mersedes marka arabalara kurulup, Kazlıçeşme'nin lağım akan sokaklarından geçen, deri, naftalin, tuz ve yapağı kokulu yazıhanelerde kan içen tüccarın avcunda zavallı bir böcek gibi ezilir Anadolu esnafı. Ve daha çokça da ezilecektir, ta ki hep birlikte uyanıncaya dek. Ta ki, işçi tutumlu insanların, Kazlıçeşme sokaklarını temizleyinceye dek...

Bütün bunlar, yalnızca esnafın başına gelenlerdir. Kazlıçeşme'de kanı emilen başka insanlar da var:

Erzincanlı, Bingöllü, Çankırılı, Tunçelili, Malatyalı Garip'ler...

Onlar ki, topraksız, işsiz, ekmeksiz insanlardır. Onlar ki bir lokma ekmek uğruna, her türlü insanlığın iflas ettiği bir düzen içinde, "insanlık onuruna yaraşmayan" koşullar altında çalışırlar. Çalışır da satarlar emeklerini sömürgen tüccar takımına....

Ne ki, pazara çıkarılmış insan emeği de, ağanın kapısına kadar getirilmiş deriler gibi ucuza kapatılıyor Kazlıçeşme'de. İnsanlar da deriler kadar ucuz, ağaların gözünde.

En yakın örneği, Erzincanlı Garip.

Bundan aşağı yukarı on yıl kadar önce gelmiş İstanbul'a... Babası çiftçiymiş Erzincan'da. Ekin biçmesi boğazına yetmeyen bir çiftçi. Garip, çocukluğunda babasıyla birlikte toprakla boğuşarak başlamış hayata. Ama bir gün, bilmiyorum kaç yaşında, koparmış baba ocağıyla bağlarını Garip, düşmüş İstanbul yollarına ve düşmüş Kazlıçeşme'de emek kemiren patronların ağına.. İstanbul, Erzincan gibi bereketsiz değil, bir başkadır oranın toprağı diye gelmiş. İstanbul'da hemşeriler, onlara dayanır, onlardan sırt alır iş bulurum diye gelmiş Garip kişi. İyi mi etmiş yoksa kötü mü, orasını kendi de bilmiyor. Ama bildiği bir şey var ki, bu Garip ademin, Erzincan'da kaldığı süre içinde iş umudu bile olmayacak... Kendisi söylüyor bunu. Bize de inanmak düşüyor elbet. Ve daha başka şeyler de söylüyor. Aslında söylenecek sözleri, bir yıl, bin yıl söylese tükenmez gibi... Garip anlatıyor, ben not düşüyorum önümdeki ak kağıt üstüne... Dışarıda soğuk, ağulu hançer gibi kesiyor adamın elini ayağını. İçeri girenlerin burunlarının ucu hep kızarık. Kahvenin sıcağına girince, üstlerinden dalga dalga tuzlanmış gön kokusu yayılıyor içeriye. Hiç de yabancım olmayan bir koku... Ta babamın kasap dükkanından beri, ta Malatya'daki yıkık dökük evimizden beri unutamadığım bir koku... Bana hep, babamın kasap dükkanında çalıştığım çocukluk günlerimi anımsatıyor... Bir yandan o hiç durmadan akan nehrin suyu gibi akıp gitmiş yılları yaşıyorum anlık duygularla, bir yandan da Garip le söyleşiyoruz. Diyor ki Garip:

Canımız Allaha emanet edilmiştir

"Ben 1968 yılında geldim İstanbul'a. İş bulmak için geldim. Burada çalışan köylülerimiz vardı; onlara güvenip de geldim... O gün bugün İstanbul'da, Kazlıçeşme'deyim... İlk geldiğim yıllar, bu işi bilmiyorum elbet. Her şeyi zamanla öğrendim. Önce ara işlerde çalıştım: Arabalardan mal indirdim, deri tuzladım, patrona çay kahve taşıdım... Sonra alt katta işçi olarak çalışmaya başladım. Deri işçiliğim böyle başladı benim. On yıldan beri buradayım. Kimi zaman iş buldum, kimileyin işsiz kalıp borçla geçindim.

"Bu on yıl içinde üç dört kez gittim memlekete. Hep elimde avucumda beş on kuruş parayla gitmek istedim. Hani, parasızlık, işsizlik alnımıza yazılmış gibi bir şey... İki yakamız bir araya gelmiyor bir türlü.

"Bir iki yıl alt katta, ham derilerin dolaplarda ilaçla işlendiği bölümde çalıştım... Deri işinin en kötü yeri bu alt katlardır. Ne zaman elektriğe, pervanelere kapılıp da sakat kalacağın belli değil. Burada canımız, Allah'a emanet edilmiştir bizim. Patronların en az uğradığı yerdir burası, bu alt katlar... Oraların pisliğine bulaşmak istemezler de ondan elbet... Onlar hep üçüncü katta oturur ve yalnızca alım satım işleriyle uğraşırlar. Bu bizim alt katlara ne devlet, ne kanun, ne de devlet adamları girebilir. Pislikten geçemez ki, girebilsin... İlaç kokusu, kıl kokusu burnumuzun direğini kırar gün boyu. Tanrı, orada çalışanların Tanrı'sı değildir sanki. Belki günah bu söylediğim ama, bana öyle gelir.

"İkinci katlarda ise, ilaçlanmış deriler tabaklanır. Buralar, alt kata göre daha rahat denebilir. Oralarda çalışmak için biraz işi pişirmiş olmak, ustalaşmış olmak gerekir... Ben asıl ikinci katta çalışırım, iş bulabildiğim zamanlar... En zor işte bile haftalık beş yüz lire verir patronlar. Şu zamanda, benim gibi bir adamın anca kahve parası... Borç harç geçiniyoruz arkadaşların yanında. Sabahtan gelip oturuyorum bu kahvede. Mevlüt abi bizim oralı. Eğer işçi gerekirse, gelip beni bulurlar burada. Şimdi iş yok... Daha doğrusu bana göre iş yok. En son çalıştığım yerde patronla kavga etmiştim... Adımız deliye çıktı bir yol.

Grevin adı bile geçmedi bu sokaklardan...

"Hakkımızı arıyoruz elbet. Ama başımızda dürüst sendikacılar yok. Bize yol yordam gösterecek insanlar değil o sendikacılar. Toplusözleşme zamanı yaklaşınca patronlar birer ikişer atıyorlar işçileri. Sendika buna seyirci kalıyor. Yeni işçileri de, asgari ücretle başlatıyorlar işe. Öyle sürüp gidiyor. Ne can güvenliğimiz var, ne de iş...

"Bizi en çok yere vuran da göçmen işçiler. Kuzu kuzu çalışıyor onlar genellikle. Patronlar da onları seçiyor. Hak aramıyorlar. İş dedin mi, üstüne atlıyor herifler. Onları da kınamıyorum aslında, açlık, işsizlik başlarına taş gibi düşmüş bir yol...

"Ben İstanbul'a geldiğim yıllarda bir kez grev oldu. Ondan sonra bir daha, grevin adı bile geçmedi bu sokaklardan... Kimse de çıkıp kafa tutamıyor patron kısmına. Hele birkaç ortaklı ya da birkaç oğlu bulunan patronlar daha da dişli oluyorlar. Onlara kimse çıkıp bir şey diyemiyor.

"Şimdi sen yazıyorsun. Ne değişecek? Kimse umuruna bile almayacak bunları. Kimsenin kılı bile kıpırdamayacak. Patronlar sırtımızın derisini soyuyorlar da kimse çıkıp dur diyemiyor...

"Ben bile kimi zaman pişman oluyorum, keşke patronla kavga etmeseydim diye. İnsanın bir yerleri yenik düşüyor işte. Herkes kafa tutabilse, o zaman haklarımızı alırız.

"Ben şimdi on yıldan beri burada, bu Kazlıçeşme'de çalışmaktayım. Bugün işsiz ve parasızım. Demek ki on yıl, boşuboşuna, boğaz tokluğuna çalışmışım. Daha bekarım. Evlenmeyi, ev geçindirmeyi aklıma bile getirmiyorum... İş bulabilsem, ilk fırsatta arkadaşlara olan borçlarımı ödeyeceğim."

Garip'in sözleri burada bitmiyor.

Bir dokun, bin ah işit Garip'ten. Çünkü Garip, Kazlıçeşme'de emeğini patronlara satmak zorunda olan bir deri işçisi. Çünkü Garip içimizden biri... Ben sözü burada noktalayıp ayrılıyorum Garip'ten. Dışarıda, Kazlıçeşme sokaklarında soğuk ve rüzgarlı hava hâlâ öttürüyor borusunu. Dışarıda, Kazlıçeşme' sokaklarında, Maksim Gorki'nin yasallaşmış haydutluk dediği ticaret ilişkisi kol geziyor. Sokaklardan adeta bir lağım gibi akıyor namussuzluğun binbir türlüsü... Ve Mersedesler, allı yeşilli, gıcır gıcır Mersedesler, bu kirli sokaklara düşmüş saraylı kızlar gibi öyle mahcup, öyle nazlı, kıvrılıp geçiyor....